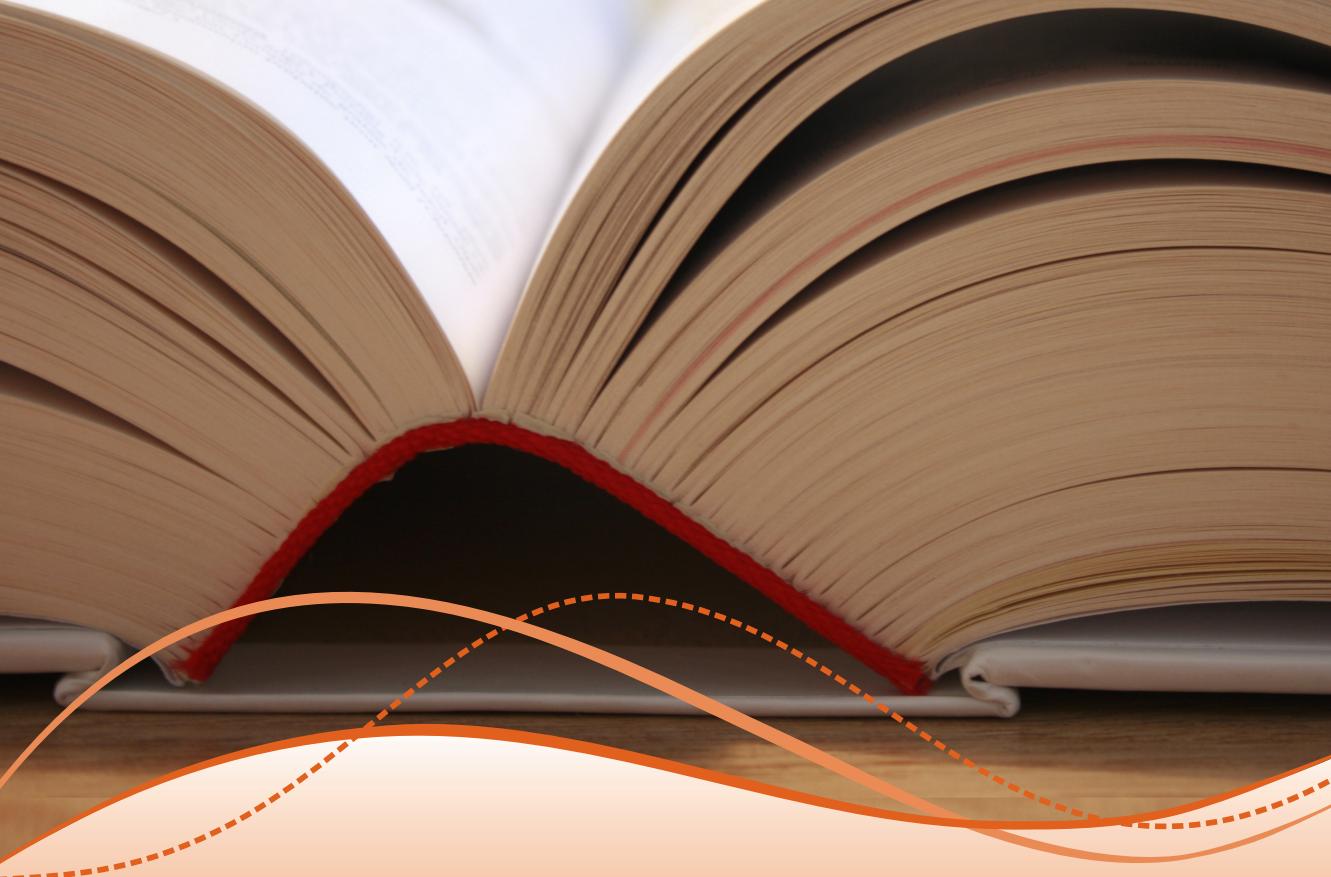

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

Metodologija za Mjesečni izvještaj trgovine na malo (TRG-1)

*Methodology for Monthly Survey on
Retail Trade (TRG-1)*

Metodološke upute 69
Methodological Guidelines 69

Zagreb, 2012.

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

Metodologija za Mjesečni izvještaj trgovine na malo (TRG-1)

*Methodology for Monthly Survey on
Retail Trade (TRG-1)*

Metodološke upute 69
Methodological Guidelines 69

Izdaje i tiska Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.
Published and printed by the Croatian Bureau of Statistics, Zagreb, Ilica 3, P. O. B. 80
Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-111
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4817-666
Elektronička pošta/ E-mail: ured@dzs.hr
Internetske stranice/ Web site: <http://www.dzs.hr>

Odgovara ravnatelj dr. sc. Ivan Kovač.
Person responsible: Dr. Ivan Kovač, Ph.D., Director General

Priredila:
Prepared by: Anka Javor

Redaktor:
Sub-editor: Darko Jukić

Urednica:
Editor-in-Chief: Ljiljana Ostroški

Lektorica za hrvatski jezik:
Language Editor for the Croatian Language: Maja Nemeć

Prevoditeljica i lektorica za engleski jezik:
Translator and Language Editor for the English Language: Iva Maračić Gavranović

Tehnička urednica:
Technical Editor: Ankica Bajzek

Grafička priprema:
Graphic Design: Srećko Maković

Omot:
Cover: Vjekoslava Grzelj

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod
brojem 803710
CIP record is available in computer catalogue of
Croatian National and University library in Zagreb entry
number 803710

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE

Tiskano u 155 primjeraka.
Printed in 155 copies

Obavijesti daje Odjel informacija.
Information is available at the Information Department.

Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-138, 4806-154, 4811-212
Preplata publikacija/ Subscription: +385 (0) 1 4814-791
Telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4806-148, 4806-199
Elektronička pošta/ E-mail: stat.info@dzs.hr

SADRŽAJ CONTENTS

PREDGOVOR <i>PREFACE</i>	5
KRATICE <i>ABBREVIATIONS</i>	6
1. UVOD <i>INTRODUCTION</i>	7
2. VAŽNOST TRGOVINE NA MALO U GOSPODARSTVU REPUBLIKE HRVATSKE <i>THE IMPORTANCE OF RETAIL TRADE IN CROATIAN ECONOMY</i>	10
3. METODOLOGIJA ZA MJESEČNI IZVJEŠTAJ TRGOVINE NA MALO (TRG-1) <i>THE METHODOLOGY FOR THE MONTHLY REPORT ON RETAIL TRADE</i> (TRG-1 form)	17
3.1. Svrha statističkog istraživanja <i>Purpose of the statistical survey</i>	17
3.2. Pravna i metodološka osnova istraživanja <i>Legal and methodological basis of the survey</i>	17
3.3. Jedinice promatranja <i>Observation units</i>	18
3.4. Teritorijalni obuhvat <i>Territorial coverage</i>	18
3.5. Način prikupljanja podataka <i>Method of data collection</i>	18
3.6. Izvori podataka za sastavljanje upitnika <i>Data sources for the creation of the questionnaire</i>	19
3.7. Organizacija provođenja istraživanja <i>Organisation of the survey conduct</i>	19
3.8. Definicije i metodološka objašnjenja <i>Definitions and notes on methodology</i>	20
3.9. Obuhvat izvještajnih jedinica <i>Coverage of reporting units</i>	22
3.10. Okvir za uzorak i nacrt uzorka <i>Sample design</i>	23
3.11. Obrada podataka <i>Data processing</i>	24
3.12. Status jedinice u uzorku <i>Status of entity in the sample</i>	26

3.13.	Preciznost procjena <i>Accuracy of estimates</i>	26
3.14.	Način iskazivanja rezultata <i>Method of presenting of results</i>	27
3.15.	Učestalost prikupljanja i objavljivanja podataka <i>Frequency of data collection and publishing</i>	29
3.16.	Objavljivanje rezultata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti <i>Publishing of results according to the National Classification of Activities</i>	30
3.17.	Međunarodno usporedivi podaci <i>Internationally comparable data</i>	30
4.	LITERATURA BIBLIOGRAPHY	31
5.	PRILOZI ATTACHMENTS	31
Prilog 1.	OBRAZAC TRG-1 <i>Attachment 1 FORM TRG-1</i>	31
Prilog 2.	PRIJEVOD DODATKA C (TRGOVINA NA MALO) UREDBE VIJEĆA (EZ-a) O KRATKOROČNIM STATISTIKAMA br. 1165/98 (nadopunjeno) <i>Attachment 2 COUNCIL REGULATION (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics (amended), ANNEX C (RETAIL TRADE)</i>	36

PREDGOVOR

Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske u procesu je stvaranja i promicanja modernoga statističkog sustava, kojim hrvatska statistika postaje uskladena i usporediva s međunarodnim statistikama i statističkim metodologijama.

Jedno od istraživanja koja ovaj zavod redovito provodi jest Mjesečni izvještaj trgovine na malo na osnovi kojega se prati dinamika kretanja prometa u djelatnosti trgovine na malo. Indeks prometa u trgovini na malo ključni je ekonomski pokazatelj i jedan od najvažnijih kratkoročnih pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje. Koristi se za procjenu potrošnje stanovništva i outputa maloprodajnog sektora, pokazatelja koji se primjenjuju u komplikaciji nacionalnih računa zemlje. Iz važnosti ovog pokazatelja proizlazi i potreba da se taj indeks proizvodi na osnovi odgovarajućih međunarodno usporedivih standarda i najbolje prakse.

Slijedom toga, metodologija ovog mjesečnog istraživanja u najvećoj je mogućoj mjeri uskladena s Eurostatovim preporukama za kratkoročne poslovne statistike.

Ova publikacija namijenjena je korisnicima podataka kao i svima ostalima koje zanima način provođenja istraživanja o trgovini na malo u Državnom zavodu za statistiku, ali je ponajprije namijenjena osobama koje izravno sudjeluju u provođenju ovog istraživanja, tj. izvještajnim jedinicama i zaposlenicima Državnog zavoda za statistiku.

PREFACE

The Croatian Bureau of Statistics is in the process of the creation and advancement of a modern statistical system by which the Croatian statistics becomes harmonised and comparable with international statistical systems and methodologies.

One of the surveys carried out regularly by this Bureau is the Monthly Retail Report that serves as basis for the monitoring of the dynamics of fluctuation in the retail activities turnover. Retail index is the key economic indicator and one of the most important short term indicators of the country's economic activity. It is used for estimating the expenditures of inhabitants and retail sector output, indicators that are applied in compiling country's national accounts. The importance of this indicator resulted in the need to produce this index based on the appropriate internationally comparable standards and best practice.

Accordingly, the methodology of this monthly survey is to the greatest possible extent harmonised with the Eurostat's recommendations for the short-term business statistics.

This publication is intended to users of the data and all who are interested in the methods of conducting surveys on retail in the Croatian Bureau of Statistics, but primarily to those who are directly involved in the conduct of this survey, that is, to the reporting units and employees of the Croatian Bureau of Statistics.

RAVNATELJ

dr. sc. Ivan Kovač

DIRECTOR GENERAL

Dr. Ivan Kovač, Ph.D.

KRATICE

br.	broj
CV	koeficijent varijacije
DZS	Državni zavod za statistiku
EK	Europska komisija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
Fina	Financijska agencija
itd.	i tako dalje
mil.	milijun
NACE	Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici
NKD 2002.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2002.
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
npr.	na primjer
PDV	porez na dodanu vrijednost
SA	sezonska prilagodba
STS	kratkoročne poslovne statistike
tis.	tisuća
tj.	to jest
WDA	kalendarska prilagodba

ABBREVIATIONS

CBS	<i>Croatian Bureau of Statistics</i>
CV	<i>coefficient of variation</i>
e.g.	<i>for example (from Latin: exempli gratia)</i>
EU	<i>European Union</i>
Eurostat	<i>Statistical Office of the European Communities</i>
etc.	<i>and so on (from Latin: et cetera)</i>
FINA	<i>Financial Agency</i>
i.e.	<i>that is (from Latin: id est)</i>
mln	<i>million</i>
NACE	<i>Statistical Classification of Economic Activities in the European Community</i>
NKD 2002.	<i>National Classification of Activities, 2002 version</i>
NKD 2007.	<i>National Classification of Activities, 2007 version</i>
NN	<i>Narodne novine, official gazette of the Republic of Croatia</i>
PEEIs	<i>Principal European Economic Indicators</i>
SA	<i>seasonally adjustment</i>
STS	<i>short-term business statistics</i>
VAT	<i>value added tax</i>
WDA	<i>working-day adjustment</i>
000	<i>thousand</i>

1. UVOD

Državni zavod za statistiku svaki mjesec izračunava i objavljuje indeks prometa u trgovini na malo. To je ključni ekonomski pokazatelj i jedan od najprije dostupnih pokazatelja ekonomske aktivnosti zemlje. Upotrebljava se za procjenu outputa maloprodajnog sektora kao i potrošnje stanovništva u trgovini na malo te pri komplikaciji nacionalnih računa. Glavna mu je svrha utvrđivanje osnovnih značajki poslovanja trgovaca na malo u Republici Hrvatskoj, što omogućuje kratkoročna mjerena razvoja maloprodajnog sektora.

Indeks prometa u trgovini na malo izračunava se na osnovi podataka prikupljenih redovitim statističkim istraživanjem Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac TRG-1), koje se provodi od 1998. Metodologija istraživanja u najvećoj je mogućoj mjeri uskladena s definicijama i standardima koje propisuje Eurostat u Dodatku C¹⁾ Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1165/98 o kratkoročnim poslovnim statistikama iz 1998. i u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) br. 1158/2005 o izmjenama prvo spomenute Uredbe iz 2005. Indeks prometa u trgovini na malo jedan je od glavnih europskih ekonomskih pokazatelja (PEEI) čija je svrha pravodobno pružanje informacija Europskoj središnjoj banci.

Prema tom propisu indeksi prometa izračunavaju se za sljedeće djelatnosti odnosno agregate Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007.):

1. INTRODUCTION

The Croatian Bureau of Statistics carries out monthly calculations and publication of turnover index in retail trade. This is the key economic indicator and one of the earliest available indicators of the country's economic activity. It is used for estimating the expenditures of inhabitants and retail sector output. This indicator is also applied in compiling country's national accounts. The main purpose of this indicator is to determine the basic characteristic of the retailers' business features in Croatian Republic, that enable the short term measurement of development in retail sector.

Retail index is calculated based on the data collected by means of regular statistical survey Monthly retail report (form TRG-1) that has been carried out since 1998. Methodology of the survey is to the greatest possible extent harmonised with definitions and standards proscribed by Eurostat in Annex C¹⁾ of the European Council Regulation (EC) No 1165/98 on the short term business statistics in 1998 and in the Regulation of the European Parliament and Council No 1158/2005 in 2005 on amending the mentioned Regulation. Turnover index in retail trade is one of the Principal European Economic Indicators (PEEI) with the main purpose to provide timely information to the Central European Bank.

According to the above mentioned regulation, the turnover indices are calculated for the following activities i.e. aggregates of the National Classification of Activities (NKD 2007.).

1) Prijevod Dodatka C Uredbe nalazi se na kraju ove publikacije.

1) The text of Annex C of the Council Regulation is given at the end of this publication.

Šifra NKD-a 2007. NKD 2007. code	Opis djelatnosti Activity description
područje Section	odjeljak/skupina/razred Division/group/class
G 47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
G 47.1	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale in non-specialized stores</i>
G 47.11	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima <i>Retail sale in non-specialized stores with food, beverages and tobacco predominating</i>
G 47.19	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>
G 47.2	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of food, beverages and tobacco in specialized stores</i>
G 47.3	Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of automotive fuel in specialized stores</i>
G 47.73 + 47.74 + 47.75	Ljekarne <i>Dispensing chemist in specialized stores</i> Trgovina na malo medicinskim pripravcima i ortopedskim pomagalima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of medical and orthopaedic goods in specialized stores</i> Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of cosmetic and toilet articles in specialized stores</i>
G 47.51 + 47.71 + 47.72	Trgovina na malo tekstilom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of textiles in specialized stores</i> Trgovina na malo odjećom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of clothing in specialized stores</i> Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of footwear and leather goods in specialized stores</i>
G 47.43 + 47.52 + 47.54 + 47.59 + 47.63	Trgovina na malo audio i videoopremom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of audio and video equipment in specialized stores</i> Trgovina na malo željeznom robom, bojama i staklom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of hardware, paints and glass in specialized stores</i> Trgovina na malo električnim aparatima za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of electrical household appliances in specialized stores</i> Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of furniture, lighting equipment and other household articles in specialized stores</i> Trgovina na malo glazbenim i videozapisima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of music and video recordings in specialized stores</i>
G 47.41 + 47.42 + 47.53 + 47.61 + 47.62 + 47.64 + 47.65 + 47.76 + 47.77 + 47.78	Trgovina na malo računalima, perifernim jedinicama i softverom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of computers, peripheral units and software in specialized stores</i> Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of telecommunications equipment in specialized stores</i>

Šifra NKD-a 2007. NKD 2007. code	Opis djelatnosti Activity description
područje Section	odjeljak/skupina/razred Division/group/class
	Trgovina na malo sagovima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of carpets, rugs, wall and floor coverings in specialized stores</i>
	Trgovina na malo knjigama u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of books in specialized stores</i>
	Trgovina na malo novinama, papirnatom robom i pisaćim priborom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of newspapers and stationery in specialized stores</i>
	Trgovina na malo sportskom opremom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of sporting equipment in specialized stores</i>
	Trgovina na malo igrama i igračkama u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of games and toys in specialized stores</i>
	Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of flowers, plants, seeds, fertilizers, pet animals and pet food in specialized stores</i>
	Trgovina na malo satovima i nakitom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of watches and jewellery in specialized stores</i>
	Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Other retail sale of new goods in specialized stores</i>
G 47.91	Trgovina na malo preko pošte ili interneta <i>Retail sale via mail order houses or via Internet</i>
G 47.11 + 47.2	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima <i>Retail trade of food, beverages and tobacco products</i>
G 47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9	Trgovina na malo neprehrabnenim proizvodima, osim motornih goriva <i>Retail trade of non-food products, except of automotive fuel</i>
G 47 - 47.3	Trgovina na malo, osim motornih goriva <i>Retail trade, except of automotive fuel</i>

Za navedene djelatnosti (aggregate) izračunavaju se indeksi ukupnog prometa što ga ostvaruju poslovni subjekti koji su prema pretežnosti registrirani u tim djelatnostima. U njihov ukupan promet uključen je promet od trgovine na malo, ali i od ostalih djelatnosti ako ih obavljaju poslovni subjekti. Dodatno, za nacionalne potrebe, Državni zavod za statistiku izračunava i indeks prometa samo od djelatnosti trgovine na malo svih poslovnih subjekata koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na to gdje su prema pretežnosti registrirani (u odjeljku 47 ili u drugim djelatnostima).

For the above mentioned activities (aggregates), the total turnover indices are calculated realised by the business subjects that are registered in the mentioned activities by predominance. Included in their total turnover is the retail trade turnover but also turnover from other activities if performed by business entities. Additionally, for the national needs, Croatian Bureau of Statistics calculates also the turnover index only from retail trade activities of all business entities performing those activities regardless of their registration according to predominance (division 47 or other activities).

Obveza je praćenja mjesecna, a trenutačno je bazna godina 2005. Bazna godina mijenja se svakih pet godina. Podaci se računaju kao nominalni i realni indeksi, i to u obliku originalnih (neprilagođenih), sezonski prilagođenih indeksa (SA) i kalendarski prilagođenih indeksa (WDA). Nominalni indeksi prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama. Realni indeksi prikazuju kretanje prometa u stalnim cijenama, a dobiveni su deflacioniranjem nominalnih indeksa indeksom maloprodajnih cijena dobara (bez električne energije i distribucije vode) prema indeksu potrošačkih cijena.

The monitoring obligation is monthly-based and the base year is 2005. Base year is changed every five years. Data are calculated as nominal and real indices in the form of original (unadjusted), seasonally adjusted indices (SA) and working-day adjusted (WDA) indices. Nominal indices show the fluctuation in turnover in current prices. Deflated indices show the fluctuation in turnover in constant prices, and were calculated by deflation of nominal indices by retail prices indices (excluding electrical power and water distribution) according to indices of consumer prices.

2. VAŽNOST TRGOVINE NA MALO U GOSPODARSTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Trgovina na malo tipična je završna faza u procesu distribucije robe od proizvođača do potrošača. Trgovina na malo, definirana odjeljkom 47 prema NKD-u 2007., sastoji se od 23,5 tisuća poslovnih subjekata koji ostvaruju 91 milijardu kuna prometa, 14 milijardi kuna dodane vrijednosti, a zapošljavaju 149 tisuća zaposlenih (podaci za 2009.). Na taj način, unutar cijelog nefinansijskog poslovnog sektora, taj odjeljak sudjeluje s 13,0% u ukupnom broju poslovnih subjekata, s 15,2% u ukupnom prometu, s 8,7% u ukupnoj dodanoj vrijednosti i s 12,9% u ukupnom broju zaposlenih.

U tim udjelima mogu se uočiti osnovne značajke trgovine na malo: to je djelatnost u kojoj posluje veliki broj poslovnih subjekata, osobito male prosječne veličine, koja ostvaruje znatan promet, ali manju dodanu vrijednost i relativno malu radnu produktivnost.

2. THE IMPORTANCE OF RETAIL TRADE IN CROATIAN ECONOMY

Retail trade is the typical final phase in the process of distribution of goods from the manufacturer to the consumer. Retail trade, defined by division 47 according to the NKD 2007, includes 23.5 thousand of business entities that realise 91 million kuna of turnover, 14 million kuna of value added and that employ 149 thousand employees (data for 2009). In that way, within the entire non-financial business sector, that division participates with 13.0% in the total number of business entities, with 15.2% in the overall turnover, with 8.7% in the total value added and with 12.9% in the total number of employees.

These percentages show the basic features of retail trade: it is an activity that includes a large number of business entities, especially of a small average size, the activity that realises considerable turnover, but lesser value added and relatively small operational productivity.

T 1. Poslovni subjekti, promet, dodana vrijednost i zaposleni u uslužnim djelatnostima u 2009.
Business entities, turnover, value added and employees in services in 2009

NKD 2007.	Poslovni subjekti Business entities	%	Promet bez PDV-a, mil. kuna <i>Turnover net of VAT, million kuna</i>	%	Dodana vrijednost, mil. kuna <i>Value added, million kuna</i>	%	Zaposleni Employees	%
Ukupno nefinancijsko poslovno gospodarstvo ¹⁾ <i>Total non-financial business economy¹⁾</i>	180 430	100,0	600 215	100,0	163 720	100,0	1 153 441	100,0
G – N Usluge <i>G – N Services</i>	124 387	68,9	345 800	57,6	88 183	53,9	636 295	55,2
G G47 Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	49 330	27,3	225 409	37,6	32 819	20,0	270 728	23,5
G47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail sale, except of motor vehicles and motorcycles</i>	23 499	13,0	91 338	15,2	14 211	8,7	149 294	12,9
H Prijevoz i skladištenje <i>Transportation and storage</i>	11 706	6,5	27 447	4,6	12 816	7,8	82 611	7,2
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane <i>Accommodation and food service activities</i>	20 388	11,3	16 962	2,8	7 619	4,7	96 436	8,4
J Informacije i komunikacije <i>Information and communication</i>	6 034	3,3	29 146	4,9	12 694	7,8	39 801	3,5
L Poslovanje nekretninama <i>Real estate activities</i>	6 711	3,7	4 942	0,8	2 561	1,6	11 880	1,0
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti <i>Professional, scientific and technical activities</i>	23 342	12,9	31 703	5,3	15 539	9,5	89 974	7,8
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti <i>Administrative and support service activities</i>	6 876	3,8	10 191	1,7	4 135	2,5	44 865	3,9

Izvor: Strukturne poslovne statistike Državnog zavoda za statistiku
Source: Structural business statistics of Croatian Bureau of Statistics

1) Nefinancijsko poslovno gospodarstvo je dio gospodarstva Republike Hrvatske koji obuhvaća industriju, građevinarstvo, trgovinu i nefinancijske usluge. Nisu obuhvaćene poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, finansijske usluge, javna uprava i obrana te pretežno netržišne djelatnosti.

1) Non-financial business economy is part of the economy of the Croatian Republic that includes industry, construction, trade and non-financial services. It does not include agriculture, forestry, fishing, financial services, public administration and defence and predominantly non-market activities.

U cijelome uslužnom sektoru koji obuhvaća djelatnosti područja G do N, Trgovina na malo (odjeljak 47) sudjeluje s 18,9% u ukupnom broju poslovnih subjekata, s 26,4% u ukupnom prometu, sa 16,1% u ukupnoj dodanoj vrijednosti i s 23,5% u broju zaposlenih.

Trgovina na malo (odjeljak 47 prema NKD-u 2007.) dio je sektora distributivne trgovine (područje G prema NKD-u 2007.). Na odjeljak 47 otpada 47,6% od ukupnog broja poslovnih subjekata tog sektora, što je znatno više od udjela što ga ima u ukupnom prometu (40,5%) i dodanoj vrijednosti (43,3%) distributivne trgovine, a to upućuje na relativno veliki broj malih poduzeća i obrtnika u spomenutoj radno intenzivnoj djelatnosti na koju otpada čak 55,0% zaposlenih u distributivnoj trgovini.

In the entire services sector that includes activities in the sections G – N, retail trade (division 47) participates with 18.9% in the total number of business entities, with 26.4% in the overall turnover, with 16.1% in the total value added and with 23.5% in the total number of employees.

Retail trade (division 47 according to NKD 2007.) is part of the distributive trade sector (section G according to NKD 2007.). The division 47 covers the 47.6% of the total number of business entities in that sector what is significantly larger number of the share in overall turnover (40.5%) and value added (43.3%) of the distributive trade, all of the above indicates to the relatively large number of companies and crafts in the mentioned operationally intensive activity that takes up to 55.0% of the employees in the distributive trade.

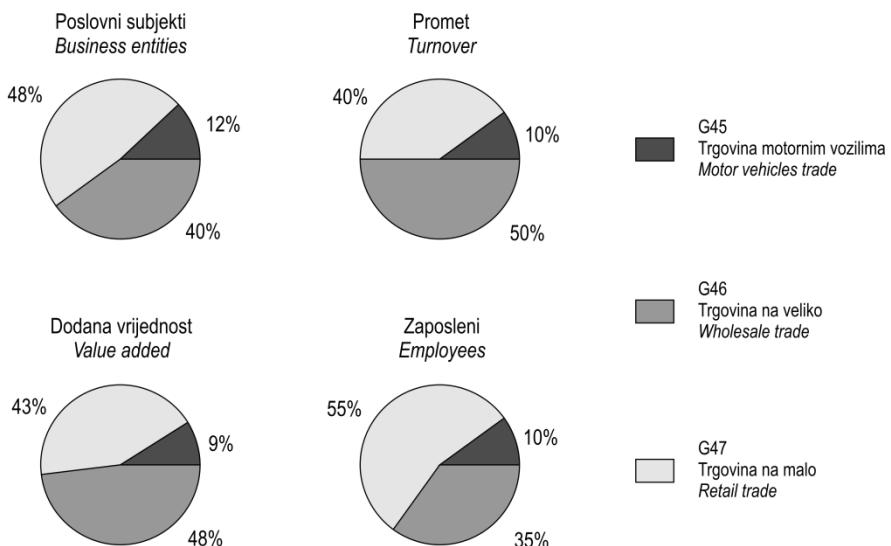
**T 2. Struktura područja G prema NKD-u 2007., distributivna trgovina u 2009.
Strucure of the Section G according NKD 2007., Distributive trade in 2009**

	Poslovni subjekti Business entities	%	Promet bez PDV-a, mil. kuna <i>Turnover net of VAT, million kuna</i>	%	Dodata vrijednost, mil. kuna <i>Value added, million kuna</i>	%	Zaposleni Employees	%
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	49 330	100,0	225 409	100,0	32 819	100,0	270 728	100,0
G45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala <i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>	6 100	12,4	22 312	9,9	2 909	8,9	25 547	9,4
G46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	19 731	40,0	111 760	49,6	15 699	47,8	95 887	35,4
G47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	23 499	47,6	91 338	40,5	14 211	43,3	149 294	55,1

Izvor: Strukturne poslovne statistike Državnog zavoda za statistiku
Source: Structural business statistics of Croatian Bureau of Statistics

G-1. Distributivna trgovina po skupinama djelatnosti u 2009.

Distributive trade according to activity groups in 2009

T 3. Prosječan promet i broj zaposlenih po poslovnom subjektu u distributivnoj trgovini u 2009.

Average turnover and number of employees per business entity in distributive trade in 2009

	Promet po poslovnom subjektu Turnover per business entity	Promet po zaposlenome Turnover per employee	Dodata vrijednost po poslovnom subjektu Value added per business entity	Dodata vrijednost po zaposlenome Value added per employee
tis. kuna Thousand kuna				
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	4 569	833	665	121
G45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala <i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>	3 658	873	477	114
G46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	5 664	1 166	796	164
G47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	3 887	612	605	95

Izvor: Strukturne poslovne statistike Državnog zavoda za statistiku
Source: Structural business statistics of Croatian Bureau of Statistics

Između devet skupina djelatnosti koje čine odjeljak 47, najvažnija skupina s obzirom na promet jest Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama (skupina 47.1) s više od 55,0% ukupnog prometa tog odjeljka, a zatim Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavaonicama (skupina 47.7) na koju otpada 20,2% ukupnog prometa. Nasuprot tomu, Trgovina na malo na štandovima i tržnicama (skupina 47.8) ima najmanji udio u prometu (svega 0,5%), ali znatno veći udio u broju poslovnih subjekata (15,6%).

Amongst the nine activities groups that constitute division 47, the most significant group considering the turnover is Retail trade in non-specialized stores (group 47.1) with more than 55.0 % of the overall turnover in the mentioned division, followed by Retail trade with other goods in specialized stores (group 47.7) that covers 20.2% of the total turnover. As opposed to the mentioned numbers, Retail trade on stands and markets (group 47.8) has the smallest share in the turnover (only 0.5%), but significantly larger share in the number of business entities (15.6%).

T 4. Struktura odjeljka 47 Trgovina na malo u 2009.
Structure of division 47 Retail trade in 2009

	Poslovni subjekti Business entities	%	Promet bez PDV-a, mil. kuna <i>Turnover net of VAT, million kuna</i>	%	Dodata vrijednost, mil. kuna <i>Value added, million kuna</i>	%	Zaposleni Employees	%
G47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	23 499	100,0	91 338	100,0	14 211	100,0	149 294	100,0
Prodaja u prodavaonicama <i>Sale in stores</i>								
G47.1 Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale in non-specialized stores</i>	7 859	33,4	50 454	55,2	7 717	54,3	76 021	50,9
G47.11 Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima <i>Retail sale in non-specialized stores with food, drink and tobacco predominating</i>	4 056	17,3	38 483	42,1	5 848	41,2	54 342	36,4
G47.19 Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	3 803	16,2	11 971	13,1	1 869	13,1	21 679	14,5
Specijalizirana prodaja u prodavaonicama <i>Specialized sale in stores</i>								
G47.2 Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale with food, beverages and tobacco in specialized stores</i>	1 344	5,7	2 200	2,4	314	2,2	6 191	4,1

T 4. Struktura odjeljka 47 Trgovina na malo u 2009.

Structure of division 47 Retail trade in 2009

(nastavak)
(continued)

	Poslovni subjekti Business entities	%	Promet bez PDV-a, mil. kuna <i>Turnover net of VAT, million kuna</i>	%	Dodata vrijednost, mil. kuna <i>Value added, million kuna</i>	%	Zaposleni Employees	%
G47.3 Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of automotive fuel in specialized stores</i>	134	0,6	4 379	4,8	254	1,8	2 307	1,5
G47.4 Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of ICT equipment in specialized stores</i>	235	1,0	499	0,5	26	0,2	899	0,6
G47.5 Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of other household equipment in specialized stores</i>	2 242	9,5	9 256	10,1	1 546	10,9	14 997	10,0
G47.6 Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of cultural and recreation goods in specialized stores</i>	588	2,5	4 321	4,7	630	4,4	7 205	4,8
G47.7 Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of other goods in specialized stores</i>	5 775	24,6	18 465	20,2	3 406	24,0	32 336	21,7
Prodaja izvan prodavaonica <i>Sale outside the stores</i>								
G47.8 Trgovina na malo na štandovima i tržnicama <i>Retail sale via stalls and markets</i>	3 669	15,6	469	0,5	87	0,6	5 509	3,7
G47.9 Trgovina na malo izvan prodavaonica, štandova i tržnica <i>Retail trade not in stores, stalls or markets</i>	1 653	7,0	1 295	1,4	230	1,6	3 829	2,6

Prosječan godišnji promet po poduzeću znatno varira između različitih dijelova odjeljka Trgovine na malo, protežući se od svega 128 tisuća u skupini 47.8 pa do 32,7 milijuna kuna u skupini 47.3.

Average annual turnover per company fluctuates considerably between different parts of the Retail trade division ranging from only 128 thousand in the group 47.8 to 32.7 million kuna in group 47.3.

T 5. Prosječan promet i dodana vrijednost po poslovnom subjektu i zaposlenome u Trgovini na malo u 2009.
Average turnover and value added per business entity and employee in Retail trade in 2009

		tis. kuna Thousand kuna			
		Promet po poslovnom subjektu <i>Turnover per business entity</i>	Promet po zaposlenome <i>Turnover per employee</i>	Dodana vrijednost po poslovnom subjektu <i>Value added per business entity</i>	Dodana vrijednost po zaposlenome <i>Value added per employee</i>
G47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	3 887	612	605	95
G47.1	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale in non-specialized stores</i>	6 420	664	582	102
G47.11	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima <i>Retail sale in non-specialized stores with food, drink and tobacco predominating</i>	9 488	708	1 442	108
G47.19	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	3 148	552	491	86
G47.2	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of food, beverages and tobacco predominating</i>	1 637	355	234	51
G47.3	Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of automotive fuel in specialized stores</i>	32 679	1 898	1 896	110
G47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of ICT equipment in specialized stores</i>	2 123	555	111	29
G47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of other household equipment in specialized stores</i>	4 128	617	690	103
G47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of cultural and recreation goods in specialized stores</i>	7 349	600	1 071	87
G47.7	Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavaonicama <i>Retail sale of other goods in specialized stores</i>	3 197	571	590	105
G47.8	Trgovina na malo na štandovima i tržnicama <i>Retail sale via stalls and markets</i>	128	85	24	16
G47.9	Trgovina na malo izvan prodavaonice, štandova i tržnica <i>Retail trade not in stores, stalls or markets</i>	783	338	139	60

3. METODOLOGIJA ZA MJESEČNI IZVJEŠTAJ TRGOVINE NA MALO (TRG-1)

3.1. Svrha statističkog istraživanja

Svrha statističkog istraživanja o prometu u trgovini na malo je mjesечно statističko praćenje dinamike kretanja prometa (prihoda od prodaje roba i usluga) u toj djelatnosti. Mjesечно izračunavanje indeksa prometa namijenjeno je jednostavnom praćenju kretanja promjena u gospodarskom razvoju. Pogodno je za kratkoročna promatranja i analize gospodarskog razvoja. Kao i kod drugih kratkoročnih konjunkturnih statistika, osnovna je svrha mjerjenje dinamike kretanja pojave, a ne njezine razine.

3.2. Pravna i metodološka osnova istraživanja

Pravna osnova za provođenje istraživanja jest Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03. i 75/09.) i Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti. Metodološku osnovu čine Eurostatovi i nacionalni propisi.

Eurostatovi propisi na kojima se temelji metodologija za ovo istraživanje jesu:

- Uredba Vijeća (EZ-a) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama od 19. svibnja 1998.
- Uredba (EZ-a) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1158/2005 od 7. srpnja 2005. o izmjenama i dopunama Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama
- Uredba Komisije (EZ-a) br. 1503/2006 i 1893/2006 o provedbi i izmjenama i dopunama Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama u pogledu definicija i varijabla, popisa varijabla i učestalosti prikupljanja podataka.

3. THE METHODOLOGY FOR THE MONTHLY REPORT ON RETAIL TRADE (TRG -1 form)

3.1. Purpose of the statistical survey

The purpose of the statistical survey on turnover in retail trade is the monthly statistical monitoring of fluctuation in turnover (income from sale of goods and services) in that activity. Monthly calculation of the turnover index is aimed at the simplified monitoring of change flows in economic development. It is adequate for short-term observations and analysis of the economic development. As in other short-term business cycles statistics, the main purpose is the measurement of occurrence dynamics of change, and not its levels.

3.2. Legal and methodological basis of the survey

The legal basis for the conduct of the survey is the Official Statistics Act (NN, Nos 103/03 and 75/09) and the Annual Implementation Plan of Statistical Activities. Methodological bases include Eurostat and national regulations.

The methodology for this survey is based on the following Eurostat regulations:

- *Council Regulation (EC) No 1165/98 of 19 May 1998 concerning short-term statistics*
- *Regulation (EC) No 1158/2005 of the European Parliament and of the Council of 7 July 2005 amending Council Regulation (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics*
- *Commission Regulation (EC) No 1503/2006 and 1893/2006 of implementing and amending Council Regulation (EC) No 1165/98 concerning short-term statistics as regards definitions of variables, list of variables and frequency of data compilation.*

3.3. Jedinice promatranja

Jedinice promatranja jesu poslovni subjekti (pravne osobe, obrtnici i slobodne profesije) koji su u Statističkome poslovnom registru po svojoj glavnoj (pretežnoj) djelatnosti razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007. te poslovni subjekti koji su registrirani izvan odjeljka 47, ali obavljaju djelatnosti trgovine na malo.

Ako je pretežna djelatnost izvještajne jedinice djelatnost iz odjeljka 47, podaci na obrascu odnose se na cijeli poslovni subjekt (ukupan promet), tj. obuhvaća se promet kako od glavne, maloprodajne djelatnosti tako i od mogućih sporednih djelatnosti, ako ih poduzeće obavlja. Jedinice kojima je glavna/pretežna djelatnost izvan odjeljka 47 iskazuju na obrascu samo promet ostvaren od djelatnosti trgovine na malo.

Glavna/pretežna djelatnost poslovnog subjekta razlikuje se od sekundarnih djelatnosti po tome što ona stvara veću dodanu vrijednost. Zbog poteškoća u izračunavanju dodane vrijednosti poslovnog subjekta kad obavlja različite djelatnosti, glavnom djelatnošću smatra se ona aktivnost koja stvara najveći obujam poslovanja ili zapošljava najveći broj zaposlenih.

3.4. Teritorijalni obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Na obrascu se iskazuju podaci o ukupnom prometu koji poslovni subjekti ostvaruju na području Republike Hrvatske.

3.5. Način prikupljanja podataka

Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom. Za svaku jedinicu iz adresara sastavlja se jedan izvještaj na obrascu TRG-1 na kojem se ispunjavaju podaci za cijeli poslovni subjekt, tj. za sve njegove dijelove. Izvještaj se sastavlja u dva primjerka, od kojih izvještajna jedinica jedan zadržava za svoje potrebe, a drugi dostavlja nadležnome statističkom tijelu u roku koji joj to tijelo odredi, u skladu s Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti.

3.3. Observation units

Observation units are business entities (legal entities, tradesmen and free lances) classified in the Statistical Business Register by their main activity into the division 47 of NKD 2007., and the business entities that are registered outside division 47, but perform the activities of the retail trade.

If the predominant activity of the observation unit is activity in division 47, data on the form relate to the entire business entity (entire turnover) i.e. includes turnover from main, retail activity and possible secondary activities, if the company performs them. Units with the main/prevailing activity outside division 47, in the form present only the turnover realised from retail trade.

The main/prevailing activity of a business entity differs from the secondary activities in that it creates larger value added. Due to difficulties in calculating values added of a business entity in case it performs different activities, the main activity is considered to be the one that creates the largest volume of business or employs the largest number of employees.

3.4. Territorial coverage

The survey covers the business entities with their headquarters in Republic of Croatia. The form presents data on overall turnover that business entities realise on the territory of Republic of Croatia.

3.5. Method of data collection

Data are collected by using the reporting method. A report on each business entity from the address book is created on the TRG-1 form, where all data is given on an entire business entity i.e. for all its parts. The report is created in two copies. One copy stays in the reporting unit for its needs and the other is sent to the competent statistical office within a timetable specified by that office, in line with the Annual Implementation Plan of Statistical Activities. Except sent by mail, reports may be

Osim dostave poštom, izvještaji se mogu dostaviti telefaksom i elektroničkom poštom izravno Državnom zavodu za statistiku (obrazac je dostupan u formatima Word ili Excel). Izabrane jedinice moraju upitnike ispunjene podacima za prethodni mjesec dostaviti mjerodavnim statističkim tijelima do roka koji im to tijelo odredi.

submitted by e-mail directly to the Croatian Bureau of Statistics (the form is available in either Word or Excel formats) or by fax. Selected business entities are obliged to submit questionnaires containing data for the previous month to competent statistical bodies until the deadline specified by the same bodies.

3.6. Izvori podataka za sastavljanje upitnika

Izvor podataka za sastavljanje izvještaja TRG-1 jest knjigovodstvena ili druga dokumentacija poslovnog subjekta. Iznimno, ako izvještajna jedinica ne raspolaže preciznim knjigovodstvenim ili nekim drugim izvorom, potrebno je izvršiti najbolju moguću stručnu procjenu podataka.

Podaci na obrascu odnose se na protekli (izvještajni) mjesec. Osim podatka za izvještajni mjesec, iskazuje se i promet iz predizvještajnog mjeseca.

3.6. Data sources for the creation of the questionnaire

Data sources for the creation of the TRG-1 questionnaire are bookkeeping and other documentation of a business entity. Exceptionally, if a reporting unit does not have a precise bookkeeping or other source, it is necessary to conduct expert data estimation as good as possible.

Data on the form relate to the previous (reporting) month. Apart from data in the reporting month, the turnover in the month previous to the reporting month is also expressed.

3.7. Organizacija provođenja istraživanja

U provođenju statističkog istraživanja sudjeluju Državni zavod za statistiku, područne jedinice Državnog zavoda za statistiku u županijama i njihove ispostave te upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike.

3.7. Organisation of the survey conduct

The conduct of the survey is done by the Croatian Bureau of Statistics, statistics departments of the Croatian Bureau of Statistics in counties and their branches and the statistical office of the City of Zagreb competent for the business of official statistics.

Državni zavod za statistiku izrađuje jedinstvene statističke standarde i instrumente za provođenje istraživanja, obrađuje, objavljuje i na druge načine diseminira rezultate korisnicima u zemlji i međunarodnim institucijama. Zavod obavlja sve pripreme nužne za pravilno i uspješno provođenje istraživanja. Za tu svrhu sastavlja adresar izvještajnih jedinica, tiska obrasce, upute i druge materijale, dostavlja ih područnim jedinicama i upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove službene statistike, preuzima obrasce, kontrolira obuhvat, priprema izvještaje za obradu (kontrolira

The Croatian Bureau of Statistics prepares uniform statistical standards and instruments for the conduct of survey, processes, publishes and disseminates in other ways results to users in the country and to international institutions. The Bureau prepares all that is necessary for the correct and successful conduct of surveys. For that purpose, it prepares an address book of reporting units, prints questionnaires, instructions and other materials, delivers them to statistics departments and to the statistical office of the City of Zagreb, takes over the questionnaires, controls the coverage, prepares reports to be processed (controls the fullness

potpunost i računsku i logičku kvalitetu podataka na obrascima), unosi podatke na elektronički medij i obrađuje ih te objavljuje rezultate istraživanja. Brine se o provođenju jedinstvenih standarda i uputa i kvalitetnom izvršenju svih poslova povezanih s istraživanjem. Osigurava stručnu pomoć područnim jedinicama u županijama i upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove službene statistike te izvještajnim jedinicama, daje upute za provođenje istraživanja, a po potrebi održava instruktaže.

Područne jedinice Državnog zavoda za statistiku u županijama i njihove ispostave i upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike dostavljaju obrasce i druge materijale izvještajnim jedinicama prema adresaru, daju im upute pri ispunjavanju obrazaca, prikupljaju ispunjene obrasce, šifriraju identifikacijske podatke, kontroliraju potpunost i točnost podataka na obrascu, prekontroliran materijal dostavljaju Državnom zavodu za statistiku do propisanog roka te obavljaju druge poslove što ih u provođenju istraživanja određuje Državni zavod za statistiku.

Iзвještajne jedinice ispunjavaju obrazac na osnovi Uputa koje se nalaze na obrascu te ih ispunjene vraćaju nadležnome statističkom tijelu do roka koji to tijelo odredi.

Podaci se obrađuju elektronički na razini Republike Hrvatske. Podaci se objavljuju u Priopćenju, Mjesečnome statističkom izvješću i Statističkom ljetopisu. Određeni setovi podataka redovito se dostavljaju Eurostatu.

3.8. Definicije i metodološka objašnjenja

Promet je ukupni iznos što ga poduzeće obračuna za prodaju robe ili za obavljene usluge u izvještajnom razdoblju. Taj iznos odgovara tržišnoj prodaji roba i usluga trećim osobama. Promet obuhvaća sve poreze i takse na robu i usluge koje je poslovni subjekt fakturirao osim poreza na dodanu vrijednost koju je poslovni subjekt fakturirao vis-à-vis svoga kupca i ostali slični odbitni porezi izravno vezani uz promet.

and computing and logical quality of data given on the questionnaires), enters data and processes them and finally publishes the survey results. It also makes sure that the uniform standards and instructions are met and that all work related to the survey is carried out in terms of quality. It provides the expert support to statistics departments and to the statistical office of the City of Zagreb as well as to reporting units, gives instructions for the conduct of surveys and organises trainings if necessary.

The statistics departments of the Croatian Bureau of Statistics in counties and their branches as well as the statistical office of the City of Zagreb submit questionnaires and other materials to the reporting units according to the address book, give them instructions related to filling in the questionnaires, collect the filled-in questionnaires, code identification data, control the fullness and accuracy of the data submitted on the questionnaires, submit the checked material to the Croatian Bureau of Statistics according to the defined time schedule and carry out other work set by the Croatian Bureau of Statistics in relation to the survey conduct.

Reporting units fill in the questionnaire according to the instructions given on the questionnaire and then return them to the competent statistical office according to the time schedule defined by that office.

Data are electronically processed at the level of the Republic of Croatia. Data are published in the First Release, the Monthly Statistical Report and the Statistical Yearbook. Specific data sets are regularly submitted to Eurostat.

3.8. Definitions and notes on methodology

Turnover comprises the totals invoiced by the observation unit during the reference period, and this corresponds to market sales of goods or services supplied to third parties. Turnover includes all duties and taxes on the goods or services invoiced by the unit with the exception of the VAT invoiced by the unit vis-a-vis its customer and other similar deductible taxes directly linked to turnover.

Promet također obuhvaća sve ostale iznose (transporta, pakiranja itd.) prema kupcu, čak i kad su ti iznosi posebno iskazani na računu. Smanjenje cijena, rabati i popusti te vrijednost vraćene isporuke moraju se odbiti. Smanjenje cijena, rabati i popusti naknadno odobreni kupcu, npr. na kraju godine, ne uzimaju se u obzir. Prihod klasificiran kao ostali poslovni prihod, finansijski prihod i izvanredni prihod u računima poduzeća isključuju se iz prometa. Subvencije primljene od države ili institucija Europske unije se također isključuju.

Promet se iskazuje u tekućim cijenama koje vrijede u vrijeme izdavanja računa.

Prema toj definiciji uglavnom su **uključene** ove stavke:

- prodaja industrijskih proizvoda
- prodaja proizvoda koje su proizveli podizvođači
- prodaja robe nabavljene za preprodaju u istom stanju u kojem je primljena
- fakturirane obavljene usluge
- prodaja nusproizvoda
- fakturirani iznosi za pakiranje i transport
- fakturirani sati rada trećim osobama za rad podizvođača
- fakturirano održavanje, instaliranje i popravci
- fakturirano postavljanje (plaćanje u fazama)
- fakturirani razvoj softvera i softverske licencije
- prodaja nabavljene električne energije, plina, topline, pare i vode
- prodaja otpada i ostataka materijala.

Prodaja na **kredit** je također uključena.

Turnover also includes all other charges (transport, packaging, etc.) passed on to the customer, even if these charges are listed separately in the invoice. Reduction in prices, rebates and discounts as well as the value of returned packing must be deducted. Price reductions, rebates and bonuses conceded later to clients, for example at the end of the year, are not taken into account. Income classified as other operating income, financial income and extraordinary income in company accounts is excluded from turnover. Subsidies received from public authorities or the institutions of the European Union are also excluded.

The turnover is expressed in current prices valid at the making out of a bill.

*According to this definition, the items generally **included** are:*

- *sales of manufactured products*
- *sales of products manufactured by subcontractors*
- *sales of goods purchased for resale in the same condition as received*
- *invoiced services provided*
- *sales of by-products*
- *invoiced charges for packaging and transport*
- *invoiced hours worked to third parties for labour only subcontracting*
- *invoiced maintaining, installations and repairs*
- *invoiced instalments (stage payments)*
- *invoiced development of software and software licences*
- *sales of supplied electric power, gas, heat, steam and water*
- *sales of waste and scrap materials.*

Credit sale is also included.

Ono što se klasificira kao ostali **poslovni prihod, financijski prihod ili izvanredni prihod** u računovodstvu poduzeća, tj. stavke koje se uglavnom **isključuju** jesu:

- provizije
- zakupi i najamnine
- zakupi za vlastitu proizvodnu jedinicu i strojevi ako se njima koriste treće strane
- zakupi stanova u vlasništvu poduzeća
- primanja za licencije
- primanja od objekata namijenjenih osoblju (npr. tvorničke kantine)
- nabavke proizvoda i usluga unutar promatrane jedinice
- prodaja vlastite zemlje i fiksne imovine
- prodaja ili zakup vlastitog imetka
- prodaja udjela
- primici od kamata i dividendi
- subvencije
- ostali izvanredni prihod.

Te stavke mogu biti također **uključene** u promet samo ako nastaju u **glavnom području poslovanja** izvještajne jedinice.

Provizija se iskazuje kao promet u djelatnostima posredovanja (agencijski i slični poslovi).

Izvještajna jedinica iskazuje **ukupan promet od svih svojih djelatnosti**, kako od glavne tako i od sporednih djelatnosti, ako ih obavlja, osim izvještajnih jedinica koje su prema pretežnoj djelatnosti registrirane izvan odjeljka 47, koje iskazuju samo promet od djelatnosti Trgovine na malo.

Trgovačke struke određuje pretežni asortiman prodaje (skupina proizvoda Trgovine na malo od koje poslovni subjekt ostvaruje najveći promet), a temelje se na NKD-u 2007.

3.9. Obuhvat izvještajnih jedinica

Budući da u praksi nije moguće prikupljati podatke od svih poslovnih subjekata iz određene djelatnosti, podaci se prikupljaju uzorkom.

Subject to the treatment of income classified as other operating income, financial income and extraordinary income in company accounts, the items generally excluded are:

- commissions
- leases and rentals
- leases for own production units and machines if used by third parties
- leases of company-owned dwellings
- receipts for licence-fees
- receipts from staff facilities (for example from a factory canteen)
- the supply of products and services within the observation unit
- sales of own land and fixed assets
- sales or leases of own properties
- sales of shares
- interest receipts and dividends
- subsidies
- other extraordinary income.

The above items may be included if they generate turnover in the principle field of operation of the observation unit.

Commission is expressed as a turnover in mediation activities (activities of agencies etc.).

A reporting unit presents the **overall turnover from its activities**, both from principal and secondary ones if any, apart from reporting units that are according to their main activity registered outside the division 47, that express only turnover from Retail trade.

Trading groups are defined by prevailing sale assortment (group of products of Retail trade where the business entity realises the highest turnover) also based in NKD 2007.

3.9. Coverage of reporting units

Since practically it is not possible to collect data from all business entities in a particularly activity, data is collected based on a sample.

Uzorkom su obuhvaćeni svi veliki i srednje veliki poslovni subjekti iz okvira za izbor uzorka te mali i vrlo mali poslovni subjekti izabrani slučajnim stratificiranim uzorkom.

Kriterij za određivanje veličine poslovнog subjekta jest broj zaposlenih. Prema veličini poslovni subjekti razvrstani su na sljedeći način:

- razred veličine * nepoznat broj zaposlenih, novoregistrirani poslovni subjekti
- razred veličine 1: 0 – 4 zaposlena
- razred veličine 2: 5 – 9 zaposlenih
- razred veličine 3: 10 – 19 zaposlenih
- razred veličine 4: 20 – 49 zaposlenih
- razred veličine 5: 50 – 99 zaposlenih
- razred veličine 6: 100 – 249 zaposlenih
- razred veličine 7: 250 i više zaposlenih.

3.10. Okvir za uzorak i nacrt uzorka

Uzorak je biran na temelju okvira koji sadržava cijelu populaciju. Za oblikovanje okvira upotrijebljen je Statistički poslovni registar. Okvir čine aktivni poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u području G NKD-a 2007. za koje je status aktivnosti utvrđen prema podacima Registra poreznih obveznika (godišnja prijava poreza na dobit 2010.), prema podacima Registra godišnjih finansijskih izvještaja Fine (za 2010.) te prema podacima tromjesečnih datoteka obveznika poreza na dodanu vrijednost Porezne uprave iz 2011.

Okvir za 2012. sastoji se od 19 374 jedinice, a u uzorak su izabrane 3 384 jedinice.

Veličina uzorka n_h za stratum h malih poduzeća određena je proporcionalno broju zaposlenih u jedinicama iz okvira izbora koje pripadaju tom stratumu pod uvjetom da je zadovoljena minimalna veličina uzorka (25 jedinica) u stratumu:

$$n_h = n * emp_h / \sum emp_i$$

gdje je n očekivana ukupna veličina uzorka za stratum malih poduzeća, $n = \sum n_h$, a emp_h je

The sample includes all large and medium sized business entities from the sample framework and small and very small business entities selected by the random stratified sample.

The criteria for defining the size of a business entity is the number of persons in employment. By size, business entities are classified as follows:

- Size class * unknown number of persons in employment*
- Size class 1: 0 – 4 persons in employment*
- Size class 2: 5 – 9 persons in employment*
- Size class 3: 10 – 19 persons in employment*
- Size class 4: 20 – 49 persons in employment*
- Size class 5: 50 – 99 persons in employment*
- Size class 6: 100 – 249 persons in employment*
- Size class 7: 250 and more persons in employment.*

3.10. Sample design

Sample was selected based on the framework that includes the entire population. To form the framework, Statistical Business Register was used. The framework consists of active business entities or their parts registered in the Section G of NKD 2007, those whose active status was determined according to data of Taxpayers Registry (annual income tax return statement 2010), according to data of Annual Financial Reports Registry of FINA (for 2010), and according to data in three-months databases of value added taxpayers of the Tax Administration Office in 2011.

Framework for 2012 consists of 19 374 units and for the sample 3 384 units were selected.

Sample size n_h for the stratum h of the small companies is determined proportionally to the number of employees in units of the selected framework that belong to the same stratum under condition that the minimal size of the sample is satisfied (25 units) in the stratum:

$$n_h = n * emp_h / \sum emp_i$$

where n is the expected total size of the sample for the stratum of small companies

broj zaposlenih u stratumu h . U stratumima gdje bi uzorak bio veći od populacije, veličina uzorka jednaka je veličini populacije; u stratumima gdje je izračunana veličina uzorka manja od 25, ako je i veličina populacije manja od 25, uzorak je jednak populaciji, a ako je veličina populacije veća ili jednaka 25, veličina uzorka je 25. Očekivana veličina uzorka bila je 3 300 jedinica.

$n = \sum n_h$, and emp_h is the number of employees in the stratum h . In strata where the sample is larger than the population, the sample size is equal to the population size, in strata where the calculated sample size is less than 25 and if the population size is less than 25, the sample is equal to the population and if the population size is larger or equal to 25, the sample size is 25. The expected sample size was 3 300 units.

Alokacija uzorka za 2012. prema pretežnim djelatnostima: Sample allocation for 2012 according to predominant activities

Šifra djelatnosti odnosno agregata NKD-a 2007. Activity code i.e. aggregate NKD 2007	Broj jedinica u populaciji (okviru) Number of units in the population (framework)	Broj izabranih jedinica Number of selected units
Ukupno <i>Total</i>	19 374	3 384
47.11	3 360	539
47.19	2 944	429
47.2	963	181
47.3	114	97
47.73 + 47.74 + 47.75	575	213
47.51 + 47.71 + 47.72	2 628	408
47.43 + 47.52 + 47.54 + 47.59 + 47.63	1 440	310
47.41 + 47.42 + 47.53 + 47.61 + 47.62 + 47.64 + 47.65 + 47.76 + 47.77 + 47.78	2 912	376
47.91	224	69
47.79 + 47.8 + 47.99	3 167	244
Sporedna djelatnost u odjeljku 47 <i>Secondary activity in division 47</i>	630	204
Ostale trgovinske djelatnosti <i>Other trading activities</i>	415	317
Netrgovinske djelatnosti <i>Non-trading activities</i>	2	2

3.11. Obrada podataka

Podaci se prikupljaju na osnovi uzorka, a zatim se iz tih podataka u skladu s odgovarajućom statističkom metodologijom procjenjuje cijela promatrana populacija. Osnova za procjene jesu podaci poslovnih subjekata koji su uključeni u istraživanje i koji su dostavili podatke. Ti se podaci zatim s pomoću pondera (težina) preračunaju za

3.11. Data processing

Data are collected on sample basis, after which they are used for the estimation of the whole monitored population in line with the respective statistical methodology. The basis for estimates is data obtained from business entities included in the survey, who submitted data. These data are then recalculated by using ponders (weights) for the whole target

cijelu ciljnu populaciju. Ponder se računa kao umnožak pondera iz uzorka i pondera neodgovora. Ponder iz uzorka izračunan je kao recipročna vrijednost vjerojatnosti izbora, a ponder neodgovora kao odnos između broja jedinica u uzorku te broja jedinica koje su odgovorile i neodgovarajućih jedinica. Kod netipičnih podataka (iznimno velikih ili iznimno malih vrijednosti u stratumu) tako izračunan ponder množi se i ponderom koji smanjuje njihov utjecaj na konačne procjene. Ponderiranje se provodi po stratumima koji su definirani skupinom djelatnosti i veličinskim razredom poduzeća.

Neke jedinice koje su izabrane u uzorak ne odgovaraju zahtjevima istraživanja zbog načina izbora uzorka, reorganizacija ili drugih promjena u svom poslovanju (još nisu počele poslovati ili su prestale poslovati, u stečaju su, ne obavljaju promatrane djelatnosti itd.). Sve takve jedinice smatraju se neodgovarajućima. Odnos između broja jedinica koje odgovaraju zahtjevima istraživanja (tj. prihvatljive su) i ukupnog broja jedinica u uzorku izražen je stupnjem prihvatljivosti. Budući da se broj prihvatljivih jedinica mijenja iz mjeseca u mjesec, mijenja se i stupanj prihvatljivosti.

Također, u svakome se mjesecu mijenja i broj jedinica koje su odgovorile na upitnik. One jedinice koje nisu odgovorile (iako su prihvatljive, odnosno obavljaju promatranoj djelatnosti), broje se kao manjkajući odgovor. Jedinicama koje ne odgovore na upitnik pripisuju se (imputiraju) podaci uzimajući u obzir njihove podatke o prometu koje su iskazale u prethodnome mjesecu i s obzirom na izračunani prosječni omjer između prometa iskazanih u tekućem i prethodnome mjesecu onih poduzeća u istom stratumu koja su odgovorila. Imputacija se provodi uvijek u okviru svakoga pojedinog stratuma. Ako poduzeće koje je u uzorku novo ne odgovori na upitnik, njegovi podaci procjenjuju se s pomoću preostalih odgovora u istom stratumu i registarskih podataka tog poduzeća.

Podaci su ponderirani zbog različitih vjerojatnosti izbora jedinice u uzorak, a ponderi su još korigirani s obzirom na omjer novonastalih poduzeća i poduzeća iz okvira koja su prestala s radom.

population. The ponder is calculated as a sum of sample ponders and non-response ponders. The sample ponder is calculated as a reciprocal value of selection probability, while the non-response ponder is calculated as a relation between the number of units in the sample and the number of units' responses and non-responses. In case of untypical data (extraordinary large or extraordinary low data in the stratum), the ponder obtained that way is also multiplied by a ponder that diminishes their effect on final estimations. Weighting is carried out by strata that are defined by activity groups and size class of enterprises.

There are units selected into the sample that do not meet the survey requirements due to the method of sample selection, reorganisations or other changes in their operation (they have not started operating yet, they have gone bankrupt, they are not engaged in monitored activities etc.). All such units are considered unsuitable. The relation between the number of units in the sample is expressed by the level of their acceptability. Since the number of acceptable units changes over quarters, their level of acceptability is also a subject to change.

Moreover, the number of units that responded the questionnaire is also different in every quarter. The non-response units, although acceptable, that is, those which run business, are counted as non-response. Units that do not respond the questionnaire are treated in a way that data are imputed to them, taking into account data on the turnover that they submitted in a previous quarter and given the calculated average proportion between turnovers presented in a current and in a previous quarter of enterprises that responded and that are located in the same stratum. If a new enterprise does not respond the questionnaire, its data are estimated by taking into account other responses in the same stratum and registry data on this enterprise.

Data are weighted due to a difference of probabilities of the selection of a unit into a sample and weights are additionally corrected in regard to the proportion of newly-created enterprises and enterprises that stopped running business.

3.12. Status jedinice u uzorku

Računalni slog za svaku jedinicu u uzorku sadrži šifru statusa koja je pridružena svakoj jedinici u uzorku u svakom razdoblju istraživanja.

Za određivanje statusa izvještajnih jedinica upotrebljava se sljedeći šifarnik:

status 0 – posluje, odbija dostaviti izvještaj

status 1 – posluje, dostavio izvještaj

status 2 – ne posluje, prestao s radom

status 3 – ne bavi se distributivnom
trgovinom

status 4 – miruje

status 5 – u likvidaciji

status 6 – neisporučen obrazac

status 7 – izvan obuhvata istraživanja (ne bavi
se Trgovinom na malo, ali obavlja
druge trgovinske djelatnosti)

status 9 – ostali razlozi (pripajanje i slične
organizacijske promjene).

3.12. Status of entity in the sample

Computer record has a status code for every entity in the sample. That code is related to every unit in the sample in every period of survey.

In order to define the status of reporting units, the following codes are used:

*status 0 – runs business, refuses to submit
a report*

status 1 – runs business, submitts report

status 2 – stopped running business

*status 3 – not engaged in distributive trades
activities*

status 4 – dormant

status 5 – bankruptcy, liquidation

status 6 – undeliverable questionnaire

*status 7 – outside the survey range (does not
perform Retail trade, but it performs
other trade activities)*

*status 9 – other reasons (merger or other
organisational changes).*

3.13. Preciznost procjena

Budući da u istraživanje nisu uključene sve jedinice ciljne populacije, nego je riječ o slučajno izabranom uzorku jedinica, pri procjenama se pojavljuju uzoračke pogreške. Na veličinu uzoračke pogreške utječe dizajn uzorka, veličina uzorka i varijabilnost podataka.

Procjenjuje li se na osnovi uzorka neka karakteristika osnovnog skupa, različiti uzorci daju i različite (slične) vrijednosti procjene. Stoga se s određenim načinom izbora uzorka i procjenjivanja povezuju veličine kao što su standardna pogreška (koja kvadrirana daje varijancu) i koeficijent varijacije. Standardna pogreška jest apsolutni pokazatelj raspršenosti procjena neke karakteristike osnovnog skupa koje bi se dobile za sve različite uzorke iz osnovnog skupa oko stvarne vrijednosti te karakteristike osnovnog skupa. Zbog toga su jasna nastojanja da se uzorak izabere i karakteristika osnovnog skupa procijeni tako da standardna pogreška bude što manja. Koeficijent varijacije jest relativna mjera (postotak) preciznosti

3.13. Accuracy of estimates

Since the survey does not include all units of a target population but rather a randomly selected sample of units, there are sample errors that may occur in estimations. The size of the sample error is conditioned by a sample design, sample size and variability of data.

If a certain characteristic of a basic set is estimated on the sample basis, different samples would not provide identical but only similar estimation values. Therefore, a specific method of a sample selection and estimation is used in connecting values such as a standard error (which, if squared, gives a variance) and a variation coefficient. The standard error is an absolute indicator of a dispersion of estimates from real values of a particular characteristic of a basic set, which would be obtained for all different samples in the basic set. Therefore, there are understandable efforts to select a sample and to estimate a characteristic of a basic set in a way that would make a standard error as small as possible. A variation coefficient is a

procjene. Osim tih mjera, izračunava se i donja i gornja granica intervala pouzdanosti procjene.

Procjene promatranih varijabli imaju različitu preciznost. Na manje precizne procjene upućuje se tako da ih se označi posebnom oznakom ili se procjena uopće ne objavljuje.

Procjene s koeficijentom varijacije:

- manjim od 0,15 ($CV \leq 0,15$) dovoljno su precizne i objavljene su bez ograničenja
- od 0,15 do 0,30 ($0,15 < CV \leq 0,30$) manje su precizne i upisane su u zagradi
- većim od 0,30 ($CV > 0,30$) premalo su precizne za objavu i umjesto procjene upisana je točka (.).

3.14. Način iskazivanja rezultata

Rezultati se objavljaju kao nominalni indeksi, tj. indeksi prometa iskazanog u tekućim cijenama iz kojeg nije isključen utjecaj promjene cijena te kao realni indeksi, tj. indeks prometa iz kojega je uklonjen utjecaj promjena cijena. Indeksi se iskazuju u trima oblicima:

- originalni (neprilagođeni) indeksi
- sezonski prilagođeni indeksi – desezonirani indeksi (SA)
- kalendarski prilagođeni indeksi (WDA).

Indeksi nominalnog prometa u originalnom, neprilagođenom iznosu za tekući mjesec izračunavaju se u odnosu na prosjek bazne godine ($I_{M_{t,N}}$), zatim u odnosu na isto razdoblje prethodne godine ($I_{M_{t-12,N}}$) i u odnosu na prethodni mjesec ($I_{M_{t-1,N}}$).

Sezonski i kalendarski utjecaji uklanjuju se iz indeksa metodom Tramo/Seats, koja se temelji na modelima ARIMA. Modeli se svake godine temeljito provjeravaju. Pritom se u obzir uzima raspoloživo razdoblje. Ako se model promijeni, nastoji se da promjene budu što manje. U podacima su prikazane originalne vrijednosti indeksa (neprilagođene serije), vrijednosti iz kojih su izlučeni sezonski

relative measure (percentage) of the accuracy of an estimate. Along with these measures, a lower and upper limit of a confidence interval are calculated.

The accuracy of estimates of monitored variables varies. Less accurate estimates are specially marked or the estimate is not published at all.

Estimates with a variation coefficient:

- less than 0.15 ($CV \leq 0.15$) are accurate enough to be published without limits
- from 0.15 to 0.30 ($0.15 < CV \leq 0.30$) are less accurate and are put into parenthesis
- more than 0.30 ($CV > 0.30$) are not accurate enough to be published, so a dot is put into parenthesis instead of an estimate (.).

3.14. Method of presenting of results

Results are issued in the form of nominal turnover indices, that is, the turnover expressed in current prices from which an effect of a price change is not excluded, and as deflated indices from which the effect of a price change is excluded. Indices are presented in three forms:

- original (unadjusted) indices
- seasonally adjusted indices (SA)
- working-day adjusted indices (WDA).

Nominal turnover indices in original, unadjusted amount for a current month are calculated in relation to the average of a base year ($I_{M_{t,N}}$), then in relation to the same period of a previous year ($I_{M_{t-12,N}}$) and finally in relation to a previous month ($I_{M_{t-1,N}}$).

Seasonal and calendar effects are removed from indices by using the Tramo/Seats method, which is based on ARIMA models. Models are thoroughly checked every year, in which the available period is taken into account. If the model has to be changed, every effort is made for changes to be as small as possible. Data show original values of indices (unadjusted series), values from

i kalendarski utjecaji (desezonirane vrijednosti) i vrijednosti prilagođene utjecaju broja radnih dana (kalendarski prilagođeni indeksi).

Vrijednosti prilagođene utjecaju broja radnih dana jesu vrijednosti iz kojih su uklonjeni kalendarski utjecaji. U kalendarske utjecaje ubraja se utjecaj broja radnih dana, utjecaj praznika (uključujući i Božić) i utjecaj prijestupne godine. Spomenuti utjecaji uklanjanju se samo iz onih vremenskih serija kod kojih su ti utjecaji statistički važni.

Desezonirane vrijednosti jesu vrijednosti koje sadrže samo komponentu trend-indeksa i slučajnu komponentu. Prema dogovoru, sezonska prilagodba uvijek se primjenjuje na podacima koji su prethodno kalendarski prilagođeni.

Dodavanjem novih mjesecnih podataka u seriji može doći do promjene desezoniranih i kalendarski prilagođenih indeksa za protekla razdoblja.

Upotrebljava se neizravna metoda desezoniranja i kalendarske prilagodbe, što znači da se desezoniraju i kalendarski prilagođuju samo indeksi izračunani u odnosu na prosjek bazne godine.

Indeksi za tekući mjesec u odnosu na isti mjesec prethodne godine ($I_{M_t, WDA}$) kalendarski su prilagođeni, tj. isključen je utjecaj kalendara, a izračunavaju se po sljedećoj formuli:

$$I_{M_t, WDA} = \frac{I_{BAZ_{t,WDA}}}{I_{BAZ_{t-12,WDA}}} * 100$$

Indeksi za tekući mjesec u odnosu na prethodni mjesec (verižni indeksi, $I_{VER_{t,SA}}$) sezonski su prilagođeni, tj. isključen je utjecaj sezone, ali prethodno i utjecaj kalendara, a izračunavaju se po sljedećoj formuli:

$$I_{VER_{t,SA}} = \frac{I_{BAZ_{t,SA}}}{I_{BAZ_{t-1,SA}}} * 100$$

which seasonal and calendar effects are removed (seasonally adjusted values) and working-day values.

Working-day adjusted values are those from which calendar effects have been removed. Calendar effects include the working-day effect, holiday effect (including Christmas) and a leap-year effect. These effects are removed only from time series in which they are statistically significant.

Seasonally adjusted values are those that contain only trend cycle and random components. Working-day adjusted values are those according to agreement, the seasonal adjustment is always applied to data that have been previously calendar adjusted.

Adding new monthly data in the series can lead to change in seasonally and calendar adjusted indices for previous periods.

Indirect method of the seasonal and calendar adjustments is used, which means that only indices calculated in relation to the base year average are seasonally and calendar adjusted.

Indices for a current month in relation to the same period of a previous year ($I_{M_t, WDA}$) are calendar adjusted, that is, the calendar effect is excluded. They are calculated according to the following formula:

$$I_{M_t, WDA} = \frac{I_{BAZ_{t,WDA}}}{I_{BAZ_{t-12,WDA}}} * 100$$

Indices for a current month in relation to a previous month (chain indices, $I_{VER_{t,SA}}$) are seasonally adjusted, that is, the seasonal effect is excluded, but only after the calendar effect has been excluded. They are calculated according to the following formula:

$$I_{VER_{t,SA}} = \frac{I_{BAZ_{t,SA}}}{I_{BAZ_{t-1,SA}}} * 100$$

u kojoj je:
in which

t	mjesec <i>month</i>
t-1	prethodni mjesec <i>previous month</i>
t-12	isti mjesec prethodne godine <i>same month of previous year</i>
I_M _{t,WDA}	indeksi prometa tekućeg mjeseca u odnosu na isti mjesec prethodne godine prilagođeni broju radnih dana (isključen je utjecaj kalendarja) <i>turnover indices of a current month in relation to a same month of a previous year, working-day adjusted (calendar effect excluded)</i>
I_VER _{t,SA}	indeksi prometa tekućeg mjeseca u odnosu na prethodni mjesec (isključeni su utjecaj sezone i utjecaj kalendarja) <i>turnover indices of a current month in relation to a previous month (excluding seasonal and calendar effects)</i>
I_BAZ _{t, WDA}	indeksi prometa tekućeg mjeseca u odnosu na prosjek bazne godine, prilagođeni broju radnih dana (isključen je utjecaj kalendarja) <i>turnover indices of a current month in relation to a base year average, working-day adjusted (calendar effect excluded)</i>
I_BAZ _{t, SA}	indeksi prometa tekućeg mjeseca u odnosu na prosjek bazne godine (isključeni su utjecaj sezone, a prethodno i utjecaj kalendarja). <i>turnover indices of a current month in relation to a base year average (seasonal and calendar effects excluded)</i>

3.15. Učestalost prikupljanja i objavljivanja podataka

Referentno razdoblje jest razdoblje za koje se prikupljaju i objavljaju podaci (prethodni mjesec).

Podaci se objavljaju mjesечно. Prvi rezultati (indeksi na razini ukupne djelatnosti) objavljaju se u pravilu 30 dana po isteku referentnog razdoblja (t+30) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku i u tom se roku dostavljaju Eurostatu. Konačni i detaljniji podaci objavljaju se u Priopćenju nakon dva tjedna. Objavljeni podaci mogu se naknadno revidirati, i to do jedne godine nakon isteka referentnog razdoblja.

Razlozi za revidiranje podataka mogu biti:

- sve izvještajne jedinice ne dostavljaju podatke do propisanog roka pa se njihov promet procjenjuje; ove se procjene poslije zamijene originalnim podacima koje pošalje izvještajna jedinica
- iako dostave podatke do roka, neke izvještajne jedinice dostavljaju prethodne podatke koje su sami procijenili jer još ne raspolazu stvarnim podacima o prometu za prethodni mjesec.

3.15. Frequency of data collection and publishing

Reference period is a period for which data are collected and published (previous month).

Data are published on a monthly basis. The first results (indices on the level of overall activity) are, as a rule, published 30 days after the end of a reference period (t+30), on the web pages of CBS and at the same time data are sent to Eurostat. Final and detailed data are published in the First Release after two weeks. The published data can be additionally revised up until one year after the expiry of the reference period.

Reasons for revision of data can include the following:

- all reporting units don't submit data within the deadline, therefore their turnover is estimated, these estimates are later replaced with the original data sent by the reporting unit
- although reporting units submit data within the deadline, some reporting units submit preliminary data that are their own estimates because at that moment they don't have exact data on turnover for the previous month.

3.16. Objavljivanje rezultata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

Od 1. siječnja 2008. u svim je državama članicama Europske unije uvedena nova klasifikacija djelatnosti NACE Rev. 2., zamjenivši verziju klasifikacije NACE Rev. 1.1., koja je vrijedila prije toga. U Republici Hrvatskoj uvedena je nacionalna verzija NACE Rev. 2. klasifikacije pod nazivom NKD 2007., koja u cijelosti odgovara europskoj klasifikaciji djelatnosti. Nova klasifikacija donosi mnoge promjene i dopune koje su posljedica strukturnih promjena u gospodarstvu posljednjih godina. Bitna je i promjena u strukturi klasifikacije jer se novom klasifikacijom ukida razina potpodručja (dvoslovna razina klasifikacije).

Podaci za trgovinu na malo nisu bili podložni važnijim promjenama u klasifikaciji i sastojali su se u sljedećem:

- iz bivšeg odjeljka 52 Trgovina na malo isključena je djelatnost popravaka (skupina 52.7) tako da se više ne prati u okviru Trgovine na malo, tj. u sadašnjem odjeljku 47
- nekadašnja skupina 50.3 Trgovina na malo motornim gorivima koja sada nosi oznaku 47.3 prebačena je u Trgovinu na malo, tj. sad se prati u okviru odjeljka 47; serija za tu djelatnost je osigurana jer je Državni zavod za statistiku i dosada prikuplja ove podatke u okviru mjesecnog istraživanja.

Preračunavanje vremenskih serija sa stare klasifikacije NKD 2002. na novu verziju NKD 2007. provedeno je na mikrorazini povezivanjem sa Statističkim poslovnim registrom i preuzimanjem nove šifre djelatnosti za svaki poslovni subjekt od 2005. nadalje te na makrorazini (korelacijskim tablicama veza između stare i nove klasifikacije) za prijašnje godine.

3.17. Međunarodno usporedivi podaci

Podaci o prometu uslužnih djelatnosti, pa tako i o prometu u trgovini na malo međunarodno su usporedivi na razini Europske unije. Eurostat mjesечно preuzima indekse

3.16. Publishing of results according to the National Classification of Activities

Since 1 January 2008, a new classification of activities, NACE Rev. 2., has been introduced in all EU Member States, which replaced the classification version NACE Rev. 1.1. In the Republic of Croatia, the national version of NACE Rev. 2. has been introduced under the title NKD 2007. which is completely in line with the European classification of activities. The new classification introduces many changes and additions caused by structural changes in economy in recent years. The change in the very structure of the classification is very important because the subsection level is completely removed (two-letter classification level).

Data on retail trade were not subject to major changes in the classification and they consisted of the following:

- from the former division 52 Retail trade the activity of repairs (group 52.7) was excluded, thus it is no longer monitored within the Retail trade but in the current division 47*
- former group 50.3 Retail trade with motor fuels that currently has the code 47.3 was removed to Retail trade and is currently monitored within division 47; series for that activity is secured due to the fact that CBS had so far collected the mentioned data as part of the monthly survey.*

Back casting of time series from the NKD 2002. version to the NKD 2007. version was done at the micro level for legal entities by linking to the Statistical Business Register and by taking over of new activity codes for each business entity from 2005 onwards, and at the macro level (by using the correlation tables between the old and new classification) for the previous years.

3.17. Internationally comparable data

Data on the turnover from service activities are internationally comparable at the EU level, and so are data on retail trade turnover. Eurostat takes over turnover indices on

prometa, izračunane u odnosu na baznu godinu (u originalnom obliku, desezonirane, prilagođene broju radnih dana te u obliku trend-indeksa).

Samo dio podataka koje obrađuje i objavljuje Državni zavod za statistiku na bazi ovog istraživanja redovito se mjesечно dostavlja Eurostatu. To su podaci koji se odnose na ukupan promet poslovnih subjekata kojima je Trgovina na malo pretežna djelatnost, tj. razvrstani su u odjeljak 47 NKD-a 2007. (u obliku nominalnih i realnih izvornih, desezoniranih, kalendarski prilagođenih i trend-indeksa na bazi 2005.).

Podaci za članice Europske unije i Republiku Hrvatsku mogu se naći u Eurostatovoj bazi podataka na internetskoj stranici <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/eurostat/home>, i to:

Statistics Database
Industry, trade and services
Short-term business statistics
Trade and services.

monthly basis, calculated in relation to a base year (original as well as seasonally, working-day adjusted and in the form of trend-indices).

Only one part of data processed and published by Croatian Bureau of Statistics based on this survey is regularly sent to Eurostat on a monthly basis. These are the data that relate to the overall turnover of business entities that have Retail trade as the main activity i.e. that are registered in the division 47 of NKD 2007. (in the form of nominal and deflated original, seasonally adjusted, calendar adjusted and trend indices based on 2005).

The following data for the EU Member States and for the Republic of Croatia are available in the Eurostat data base on the web site <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/eurostat/home>:

Statistics Database
Industry, trade and services
Short-term business statistics
Trade and services.

4. LITERATURA

NKD 2007., Državni zavod za statistiku, Zagreb, ožujak 2008.

Metodologija kratkoročnih poslovnih statistika, Tumačenje i smjernice, Eurostat, izdanje 2006.

Priopćenje br. 15.1.2. Strukturno-poslovni pokazatelji poduzeća u 2009., DZS

Primjena uzorka u statistici distributivne trgovine, Studije i analize, DZS, 2000.

4. BIBLIOGRAPHY

NCA 2007, Central Bureau of Statistics, Zagreb, March 2008

Methodology of Short-term Statistics, Interpretation and Guidelines, Eurostat, 2006 Edition

First Release No 15.1.2. Structural Business Indicators of Enterprises, 2009, CBS

Implementation of sample methods in distributive trade statistics, CBS, Studies and analyses, 2000

5. PRILOZI

Prilog 1. OBRAZAC TRG-1

5. ATTACHMENTS

Attachment 1 FORM TRG-1

MJESEČNI IZVJEŠTAJ TRGOVINE NA MALO

Obveza podnošenja izvještaja temelji se na članku 38. Zakona o službenoj statistici (NN, br. 103/03. i 75/09.). Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netočnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom roku povlači kaznene odredbe iz člana 69. i 70. navedenog zakona.
Podaci koje dajete u ovom izvještaju koristit će se isključivo za statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni.

Vrsta posla **1 5 0 1** (4) Razdoblje (6) Godina **20** (8) Redni broj iz Adresara (14)

IME (tvrtka) _____

OIB _____ (25)

Matični broj _____ (33)

Županija _____

Grad/općina _____

Naselje, ulica i broj _____

Djelatnost NKD-a 2007. _____

Molimo da ispunite dolje tražene podatke **u tisućama kuna**.

Predizvještajni mjesec	Ukupno (s PDV-om)	Samo iznos PDV-a
Promet u trgovini na malo		
Promet od ostalih djelatnosti		
Izvještajni mjesec		
Promet u trgovini na malo		
Promet od ostalih djelatnosti		
Zalihe u trgovini na malo		

Molimo da u ovaj prostor navedete obrazloženje bilo kakve neuobičajene promjene podataka u odnosu na prethodno razdoblje.

Molimo da upišete podatke o osobi s kojom možemo kontaktirati u vezi s ovim izvještajem.

Ime i prezime _____ Telefon _____

Elektronička pošta _____ Telefaks _____

Datum _____

Izvještaj sastavio _____ Izvještaj odobrio _____

M. P. _____

Okrenite >

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE OBRASCA

Obrazac ispunjavaju svi poslovni subjekti koji su navedeni u adresaru izvještajnih jedinica Državnog zavoda za statistiku, a prema glavnoj djelatnosti razvrstani su u djelatnost trgovine na malo. Također su uključeni svi poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti razvrstani u druge djelatnosti, ali obavljaju trgovinu na malo. Mala poduzeća i obrtnici izabrani su uzorkom.

Promet od trgovine na malo obuhvaća vrijednost svih roba prodanih stanovništvu za osobnu uporabu ili za uporabu u kućanstvu.

Promet od ostalih djelatnosti obuhvaća vrijednost svih ostalih prodanih proizvoda i usluga na tržištu (trgovina na veliko, posredovanje u trgovini na veliko, popravci, ugostiteljstvo i ostale djelatnosti).

PDV obuhvaća porez na dodanu vrijednost koji je obračunan kupcu.

Poslovni subjekti koji su prema pretežnosti registrirani u djelatnosti u odjeljku 47 Nacionalne klasifikacije djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07.) iskazuju **promet od trgovine na malo i promet od ostalih djelatnosti** (ako ga ostvaruju). Poslovni subjekti koji su prema pretežnosti registrirani **izvan** djelatnosti odjeljka 47 iskazuju **samo promet ostvaren od trgovine na malo**.

Obrazac se ispunjava u tri primjerka. Jedan zadržavate za svoje potrebe, a druga dva dostavljate nadležnom statističkom tijelu.

Podaci dobiveni ovim istraživanjem vrlo su važni za cijelokupno gospodarstvo Republike Hrvatske. Stoga je osobito važno da se držite rokova pri ispunjavanju i slanju ovog obrasca kako bismo na vrijeme mogli objaviti rezultate.

Za sve dodatne informacije možete se konzultirati s područnim jedinicama Državnog zavoda za statistiku u županijama i upravnim tijelom Grada Zagreba nadležnim za poslove statistike ili izravno s Državnim zavodom za statistiku Republike Hrvatske, Odjelom statistike trgovine i ostalih usluga, na telefonske brojove (01) 4806-119 i 4806-264.

Podatke možete dostaviti i telefaksom na telefonske brojove: (01) 4873-680 i 4806-299 ili elektroničkom poštom na adresu: trg1@dzs.hr. Na istoj adresi možete zatražiti obrazac u formatima Word ili Excel.

Molimo da označite **samo jedan** kvadratič znakom "x" ispred broja skupine proizvoda trgovine na malo od koje poslovni subjekt ostvaruje **najveći promet**:

TRGOVINSKE STRUKE ZA TRGOVINU NA MALO

☐ 01 Motorna vozila	☐ 61 Knjige
☐ 03 Dijelovi i pribor za motorna vozila	☐ 62 Novine, papirnata roba i pisači pribor
☐ 04 Motocikli i dijelovi	☐ 63 Glazbeni i videozapisi
☐ 11 Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama	☐ 64 Sportska oprema, pribor i oprema za ribolov i kampiranje
☐ 19 Ostale nespecijalizirane prodavaonice	☐ 65 Igre i igračke
☐ 21 Voće i povrće	☐ 71 Odjevni predmeti
☐ 22 Meso i mesni proizvodi	☐ 72 Obuća i kožni proizvodi
☐ 23 Ribe, školjke i rakovi	☐ 73 Ljekarne
☐ 24 Kruh, pecivo, tjestenine i slatkiši	☐ 74 Medicinski i ortopedski proizvodi
☐ 25 Alkoholna i druga pića	☐ 75 Kozmetički i toaletni proizvodi
☐ 26 Duhanski proizvodi	☐ 76 Cvijeće, sadnice, sjemenje, gnojivo, kućni ljubimci i hrana za kućne ljubimce
☐ 29 Ostale živežne namirnice u specijaliziranim prodavaonicama	☐ 77 Satovi i nakit
☐ 30 Motorna goriva i maziva	☐ 78 Ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama
☐ 41 Računalna, periferne jedinice i softveri	☐ 79 Rabljena roba
☐ 42 Telekomunikacijska oprema	☐ 81 Trgovina na štandovima i tržnicama hranom, pićima i duhanskim proizvodima
☐ 43 Audio i videooprema	☐ 82 Trgovina na štandovima i tržnicama tekstilom, odjećom i obućom
☐ 51 Tekstil	☐ 89 Trgovina na štandovima i tržnicama ostalom robom
☐ 52 Željezna roba, boje i staklo	☐ 91 Trgovina poštom, preko kataloga, interneta i televizije
☐ 53 Sagovi, prostiraci, zidne i podne obloge	☐ 99 Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica, štandova i tržnica
☐ 54 Električni aparati za kućanstvo	
☐ 59 Namještaj, oprema za rasvjetu i drugi proizvodi za kućanstvo	

MONTHLY REPORT ON RETAIL TRADE

The obligation to submit the report is based in the Article 38. Of the Official Statistics Act (Official Gazette, Nos.103/03 and 75/09). In case of the refusal to provide data, the provision of incomplete or false data or the provision of data out of the time schedule, penalty provisions defined in Articles 69 and 70 of the Act shall apply.
Data given in this report shall be used exclusively for statistic purposes and shall not be published individually.

Type of work **1501** (4) Period (5) Year **20** (6) Number in the Address Book (14)

NAME (Company) _____

Personal identification number OIB _____ (25)

Identification number (MB) _____ (33)

County _____

City/Municipality _____

Settlement, address _____

NKD 2007. Activity _____

Please fill in the information in thousand Kuna.

Month prior to report	Total (including VAT)	Only VAT amount
Turnover in retail sales	_____ (41)	_____ (48)
Turnover in other activities	_____ (57)	_____ (65)
Month of the report		
Turnover in retail sales	_____ (73)	_____ (81)
Turnover in other activities	_____ (89)	_____ (97)
Stock in retail sales	_____ (105)	

Please use this area to give the explanation of any unusual changes in data in relation to the previous period.

Please provide information for the contact person for this report.

Name and Surname _____ Telephone _____

E-mail _____ Fax _____

Date _____

Report made by _____ Report approved by _____

M. P.

PLEASE TURN OVER

INSTRUCTIONS FOR FILLING IN THE REPORT

Reports are submitted by all business entities listed in the Address Book of Reporting Units of the Croatian Bureau of Statistics that are classified by their principal activity into Retail Trade. Also included are all business subjects classified by their principal activity in other activities, but performing Retail trade. Small companies and traders are selected based on a sample method.

Turnover in Retail trade includes the value of all the goods sold to the population for their personal or domestic use.

Turnover in other activities includes the value of all other sold goods and services at the market (wholesale trade, commission in wholesale and retail trade, repairs, catering and other activities).

VAT includes value added tax charged to the buyer.

Business entities that are according to their principal activity listed in the division 47 of the National Classification of Activities 2007 (official Gazette no. 58/07) present the **retail trade turnover and turnover in other activities (if any)**. Business subjects that are according to their principal activity registered **outside** activities listed in division 47 present only the **retail trade turnover**.

The form is filled in three copies. One you keep and the other two are submitted to the competent statistical body.

Data collected in this survey are very important for the entire economy of the Croatian Republic. It is therefore extremely important to stick to the deadlines in filling in and submitting this form in order for data to be published timely.

For all additional information please do not hesitate to contact the branch offices of the Central Bureau of Statistics in counties and the administrative body of the City of Zagreb competent for official statistics affairs or directly to the Croatian Bureau of Statistics, the Trade and Other Services Statistics Department, by the following phone nos.: (01) 4806-119 and 4806-264.

You may also submit data by fax nos.: (01) 4873-680 and 4806-299, or by e-mail: trg1@dsz.hr. At the same address you may also request the questionnaire in Word or Excel Format.

Please mark **only one** square with the symbol "X" placed in front of the Retail trade product group where the business entity realises **the highest turnover**:

RETAIL TRADE GROUPS

☐ 01 Motor vehicles	☐ 61 Books
☐ 03 Parts and equipment for motor vehicles	☐ 62 Newspapers, paper goods and writing equipment
☐ 04 Motorcycles and parts	☐ 63 Music and video recordings
☐ 11 Non-specialised stores with predominantly groceries	☐ 64 Sports equipment, fishing and camping accessories and equipment
☐ 19 Other non-specialised stores	☐ 65 Games and toys
☐ 21 Fruit and vegetables	☐ 71 Clothing
☐ 22 Meat and meat products	☐ 72 Footwear and leather products
☐ 23 Fish, shells and crabs	☐ 73 Chemists
☐ 24 Bread, pastry, pasta and sweets	☐ 74 Medical and orthopaedic products
☐ 25 Alcohol and other beverages	☐ 75 Cosmetic and hygienic products
☐ 26 Tobacco products	☐ 76 Flowers, plants, seeds, fertiliser, pets and pet food
☐ 27 Other foodstuff in specialised stores	☐ 77 Watches and jewellery
☐ 30 Motor fuels and lubricants	☐ 78 Other retail trade in specialised stores
☐ 41 Computers, peripheral units and software	☐ 79 Second-hand goods
☐ 42 Telecommunication equipment	☐ 81 Trade with food, drinks and tobacco on stands and markets
☐ 43 Audio and video equipment	☐ 82 Trade with textile, clothes and shoes on stands and markets
☐ 51 Textile	☐ 89 Trade with other goods on stands and markets
☐ 52 Iron goods, colours and glass	☐ 91 Trade by mail, via catalogues, internet and TV
☐ 53 Carpets, mats, wall and floor covering	☐ 99 Other retail trade, outside stores, stands and markets
☐ 54 Electric household appliances	
☐ 59 Furniture, light equipment and other household products	

**PRIJEVOD DODATKA C (TRGOVINA NA MALO) UREDBE VIJEĆA (EZ-a)
O KRATKOROČNIM STATISTIKAMA
br. 1165/98 (nadopunjeno)**

**DODATAK C
TRGOVINA NA MALO**

(a) Područje primjene

Ovaj se prilog primjenjuje na djelatnosti navedene u odjeljku 47 NACE-a Rev. 2.

(b) Jedinica promatranja

1. Jedinica promatranja za sve varijable u ovom prilogu je poduzeće.
2. Upotreba ostalih jedinica promatranja određuje se u skladu s postupkom iz članka 18.

(c) Popis varijabli

1. Statistike u ovom prilogu sadrže sljedeće varijable:

Varijabla	Naziv
120	Promet
210	Broj zaposlenih
330	Deflator prodaje

2. Umjesto deflatoria prodaje (br. 330) mogu se izračunati informacije o obujmu prodaje (br. 123).
3. Počevši od prvoga izvještajnog razdoblja, informacije o zaposlenim osobama (br. 210) se procjenjuju prema broju zaposlenika (br. 211). Ta se procjena dopušta za razdoblje od pet godina od datuma stupanja na snagu ove uredbe. Spomenuto se razdoblje produžuje za najviše pet sljedećih godina, osim ako se ne odluči drugačije u skladu s postupkom iz članka 18.

**COUNCIL REGULATION (EC) No 1165/98
concerning short-term statistics
(amended), ANNEX C (RETAIL TRADE)**

**ANNEX C
RETAIL TRADE**

(a) Scope

This Annex applies to the activities listed in division 47 of NACE Rev. 2.

(b) Observation unit

1. The observation unit for all variables in this Annex is the enterprise.
2. The use of other observation units can be decided in accordance with the procedure laid down in Article 18.

(c) List of variables

1. The statistics in this Annex comprise the following variables:

Variable	Name
120	Turnover
210	Number of persons employed
330	Deflator of sales

2. Instead of the sales deflator (No 330), the information on the volume of sales may be produced (No 123).
3. Starting from the beginning of the first reference period the information on persons employed (No 210) may be approximated by the number of employees (No 211). This approximation is permitted for a period of five years from the date of entry into force of the Regulation. This period shall be extended for up to five more years unless decided differently in accordance with the procedure laid down in Article 18.

4. Države članice provode studije koje uspostavlja i pokreće Komisija nakon savjetovanja s državama članicama. Uzimajući u obzir koristi od prikupljanja podataka u odnosu na troškove prikupljanja i teret koji to prikupljanje predstavlja izještajnim jedinicama, provode se studije kako bi se:
- (a) procijenila izvedivost dostave tromjesečne varijable koja se odnosi na sate rada (br. 220) za Trgovinu na malo
 - (b) procijenila izvedivost dostave tromjesečne varijable koja se odnosi na bruto plaće i nadnice (br. 230) za Trgovinu na malo
 - (c) utvrdila prikladna metodologija za prikupljanje podataka i izračun indeksa.

Države članice Komisiji podnose izvješće o rezultatima studija najkasnije do 11. kolovoza 2007.

Djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 18., Komisija najkasnije do 11. kolovoza 2008. odlučuje hoće li se pozvati na članak 17. točku (b) i od bazne godine 2010. uključiti varijablu koja se odnosi na sate rada (br. 220) i varijablu koja se odnosi na bruto plaće i nadnice (br. 230).

(d) Oblik

1. Sve se varijable dostavljaju u neprilagođenom obliku, ako su na raspolaganju.
2. Varijabla promet (br. 120) i varijabla obujam prodaje (br. 123) također se dostavljaju u obliku prilagođenom za broj radnih dana. Ako i na druge varijable utječu radni dani, države članice mogu i te varijable dostaviti u obliku prilagođenom za broj radnih dana. Popis varijabli koje se dostavljaju u obliku prilagođenom za broj radnih dana može se izmjeniti i dopuniti u skladu s postupkom predviđenim člankom 18.
3. Države članice mogu dodatno dostaviti desezonirane varijable te u obliku trend-indeksa. Ako države članice ne dostavе podatke u ovim oblicima, Komisija (Eurostat) može proizvesti desezonirane serije i serije trend-indeksa za ove varijable.

4. Member States shall carry out studies instituted by the Commission and set up in consultation with the Member States. The studies shall be carried out taking into account the benefits of collecting the data in relation to the cost of collection and burden on business, in order to:

- (a) assess the feasibility of transmitting a quarterly variable of hours worked (No 220) for Retail trade
- (b) assess the feasibility of transmitting a quarterly variable of gross salaries and wages (No 230) for Retail trade
- (c) define a suitable methodology for data collection and index calculation.

Member States shall submit a report on the results of the studies to the Commission no later than 11 August 2007.

Acting in accordance with the procedure laid down in Article 18, the Commission shall decide no later than 11 August 2008 whether to invoke Article 17(b) so as to include the variable hours worked (No 220) and the variable gross wages and salaries (No 230) with effect from base year 2010.

(d) Form

1. All variables are to be transmitted in an unadjusted form, if available.
2. The turnover variable (No 120) and the volume of sales variable (No 123) are also to be transmitted in a working-day adjusted form. Wherever other variables show working-day effects, Member States may also transmit those variables in working-day adjusted form. The list of variables to be transmitted in working-day adjusted form may be amended in accordance with the procedure laid down in Article 18.
3. In addition, Member States may transmit the variables seasonally adjusted and may also transmit the variables in the form of trend-cycles. Only if data are not transmitted in these forms, then (Eurostat) may produce seasonally adjusted and trend-cycle series for these variables.

4. Sve varijable dostavljaju se u obliku indeksa ili kao apsolutni iznosi.

(e) Izvještajno razdoblje

Primjeniti će se sljedeća izvještajna razdoblja:

Varijabla	Izvještajno razdoblje
120	mjesec
210	tromjesečje
330 ili 123	mjesec

(f) Razina raščlanjenosti

1. Varijabla promet (br. 120) i varijable deflator prodaje/obujam prodaje (br. 330/123) dostavljaju se u skladu s razinama raščlanjenosti podataka koje su utvrđene stavcima 2., 3. i 4. Varijabla koja se odnosi na broj zaposlenih osoba (broj 210) dostavlja se u skladu s razinom raščlanjenosti podataka koja je utvrđena stavkom 4.
2. Detaljna razina za pregrupirane razrede i skupine iz NACE-a Rev. 2:
 Razred 47.11
 Razred 47.19
 Skupina 47.2
 Skupina 47.3
 Zbroj razreda (47.73, 47.74 i 47.75)
 Zbroj razreda (47.51, 47.71 and 47.72)
 Zbroj razreda (47.43, 47.52, 47.54, 47.59 i 47.63)
 Zbroj razreda (47.41, 47.42, 47.53, 47.61, 47.62, 47.64, 47.65, 47.76, 47.77 i 47.78)
 Razred 47.91.
3. Agregirane razine pregrupiranih razreda i skupina iz NACE-a Rev. 2:
 Zbroj razreda i skupine (47.11 i 47.2)
 Zbroj razreda i skupina (47.19, 47.4, 47.5, 47.6, 47.7, 47.8 i 47.9)
 Odjeljak 47
 Odjeljak 47, osim 47.3
4. Odjeljak 47
 Odjeljak 47, osim 47.3
5. Države članice, čiji ukupni prihod u odjeljku 47 klasifikacije NACE Rev. 2 u danoj baznoj godini čini manje od 1% ukupne

4. All other variables are to be transmitted either as an index or as absolute figures.

(e) Reference period

The following reference periods shall apply:

Variable	Reference period
120	month
210	quarter
330 or 123	month

(f) Level of detail

1. The turnover variable (No 120) and the deflator of sales/volume of sales variables (No 330/123) are to be transmitted according to the levels of detail defined in paragraphs 2, 3 and 4. Variable relating to the number of employees (No 210) is submitted in accordance with the level of data detail established by item 4.
2. Detailed level regrouping NACE Rev. 2 classes and groups:
 Class 47.11
 Class 47.19
 Group 47.2
 Group 47.3
 Sum of Classes (47.73, 47.74 and 47.75)
 Sum of Classes (47.51, 47.71 and 47.72)
 Sum of Classes (47.43, 47.52, 47.54, 47.59 and 47.63)
 Sum of Classes (47.41, 47.42, 47.53, 47.61, 47.62, 47.64, 47.65, 47.76, 47.77 and 47.78)
 Class 47.91
3. Aggregate levels regrouping NACE Rev. 2 classes and groups:
 Sum of Class and Group (47.11 and 47.2)
 Sum of Groups and Classes (47.19, 47.4, 47.5, 47.6, 47.7, 47.8 and 47.9)
 Division 47
 Division 47, without 47.3
4. Division 47
 Division 47, without 47.3
5. Those Member States whose turnover in division 47 of NACE Rev. 2 in a given base year represents less than 1% of the

vrijednosti Europske zajednice, moraju dostaviti samo varijablu prometa (br. 120) i varijable za deflator prodaje/obujam prodaje (br. 330/123) u skladu s razinama raščlanjenosti podataka koje su utvrđene stavkom 3.

(g) Rokovi za dostavu podataka

1. Varijable prometa (br. 120) i deflator prodaje/obujam prodaje (br. 330/123) dostavljaju se u roku od dva mjeseca za razine raščlanjenosti koje su utvrđene u stavku 2. u naslovu (f) ovog priloga. Za države članice, čiji ukupni prihod u odjeljku 47 NACE-a Rev. 2 u danoj baznoj godini čini manje od 3% ukupne vrijednosti Europske zajednice, rok za dostavu podataka može se produžiti za 15 dana.
2. Varijable prometa (br. 120) i deflatoria prodaje/obujma prodaje (br. 330/123) dostavljaju se u roku od jednog mjeseca za razinu raščlanjenosti koja je utvrđena u stavku 3. u naslovu (f) ovog priloga. Države članice mogu sudjelovati u varijabli za promet i varijablama za deflator prodaje/obujam prodaje (br. 120 i 330/123) u skladu s raspodjelom u europskome planu uzorkovanja, kako je utvrđeno točkom (d) prvoga podstavka članka 4. stavka 2. Uvjeti raspodjele utvrđuju se u skladu s postupkom predviđenim člankom 18.
3. Varijabla koja se odnosi na broj zaposlenih osoba dostavlja se u roku od dva mjeseca po završetku izvještajnog razdoblja. Za države članice, čiji ukupni prihod u odjeljku 47 NACE-a Rev. 2 u danjoj baznoj godini čini manje od 3% ukupne vrijednosti Europske zajednice, taj se rok može produžiti za 15 dana.

(h) Probne studije

Prioriteti pilot-studija jesu sljedeći:

1. osiguranje detaljnije raščlambe po djelatnostima

European Community total, need only transmit the turnover variable (No 120) and the deflator of sales/volume of sales variables (No 330/123) according to the levels of detail defined in paragraph 3.

(g) Deadlines for data transmission

1. *The turnover variable (No 120) and variable deflator of sales/volume of sales (No 330/123) are to be transmitted within two months in accordance with the level of data detail specified in paragraph 2 in heading (f) of this Annex. For Member States whose turnover in division 47 of NACE Rev. 2 in a given base year represents less than 3% of the European Community total, the deadline for data submission may be extended for 15 days.*
2. *The turnover variable (No 120) and variable deflator of sales/volume of sales (No 330/123) are to be transmitted within one month for the level of detail that is specified in paragraph 3 in heading (f) of this Annex. Member states can participate in the turnover variable (No 120) and variable deflator of sales/volume of sales (No 330/123) in accordance with the allocation of a European Sampling Scheme as established in point (d) of the first subparagraph of Article 4 (2). Conditions of distribution are determined in accordance with the procedure proscribed in article 18.*
3. *Variable related to the number of persons employed is transmitted within two months after the end of the reference period. For Member States whose turnover in division 47 of NACE Rev. 2 in a given base year represents less than 3% of the European Community total, the deadline for data submission can be extended for 15 days.*

(h) Pilot studies

The priorities for the pilot studies are as follows:

1. *to provide a more detailed activity breakdown*

2. prikupljanje informacija o broju zaposlenika
3. upotreba jedinice prema vrsti djelatnosti kao jedinice promatranja
4. prikupljanje kratkoročnih informacija o stvaranju (rođenju) i nestajanju (smrti) poduzeća.

(i) Prva izvještajna godina

Prvo izvještajno razdoblje za koje se trebaju dostaviti sve varijable jest siječanj 1998. za mjesecne podatke te prvo tromjeseče 1998. za tromjesečne podatke.

Prvo izvještajno razdoblje za koje se trebaju dostaviti sve varijable na temelju NACE-a Rev. 2 jest siječanj 2009. za mjesecne podatke te prvo tromjeseče 2009. za tromjesečne podatke.

(j) Prijelazno razdoblje

1. U skladu s postupkom iz članka 18. za varijablu broja zaposlenih osoba (br. 210) dopušta se prijelazno razdoblje od najviše tri godine. Prijelazno razdoblje može se produžiti na sljedeće dvije godine u skladu s postupkom iz članka 18.
2. U skladu s postupkom iz članka 18. za varijablu prometa (br. 120) na razini detaljnosti prema stavku 3. područja F dopušta se prijelazno razdoblje od najviše dvije godine.
3. U skladu s postupkom iz članka 18. za varijablu prometa (br. 120) na razini detaljnosti prema stvcima 2. i 4. područja F te za varijablu deflatora prodaje/obujma prodaje (br. 330/123) dopušta se prijelazno razdoblje od najviše pet godina nakon što ova uredba stupi na snagu.
4. U skladu s postupkom predviđenim člankom 18. za promjenu rokova za dostavu podataka za varijablu br. 210 može se utvrditi prijelazno razdoblje najkasnije do 11. kolovoza 2006.

2. to collect data on the number of employees
3. to use kind-of-activity unit as observation unit
4. to collect short-term data on the births and deaths of enterprises.

(i) First reference year

The first reference period for which all variables are to be transmitted is January 1998 for monthly data and the first quarter 1998 for quarterly data.

The first reference period for which all variables based on NACE Rev. 2 are to be transmitted is January 2009 for monthly data, and the first quarter of 2009 for quarterly data.

(j) Transition period

1. In accordance with the procedure in article 18 for variable of the number of persons employed (No 120), the allowed transition period is not more than three years. Transition period may be extended by a further two years, in accordance with the procedure in Article 18.
2. In accordance with the procedure in Article 18 for variable of turnover (No 120) at the level of detail according to paragraph 3 section F, the allowed transition period is not more than two years.
3. In accordance with the procedure in Article 18 for variable of turnover (No 120) at the level of detail according to paragraphs 2 and 4 section F and for the deflator of sales/volume of sales variable (No 330/123) the allowed transition period is not more than five years after this Regulation comes into force.
4. In accordance with the procedure laid down in Article 18, the change of deadlines for data transmission for the variable No 210, a transition period ending no later than 11 August 2006 my be granted.

